

309193 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 5. } చెన్న పట్టణము 1918 న్నం॥ మే నెల 3 వ తేది శుక్రవారము } No. 28
సంపుటము. ౫ } కాళియుక్తి నామ సంవత్సర చైత్ర మాస బహుళ సప్తమి 2. } సంచిక ౨౫

ఇనాము ! ఇనాము ! !

అందమైన మధుర బుట్టాలచీరలు
చీర 1-కి వెల రు. 3-12-0.

18 మూరలు నిడివి. 2 1/2 మూర
వెడల్పు కలవి. రంగులు ఉత్తరవాద
ము. అందులో అనేకవిధరంగులు గల
బుట్టాలు వేయంపబడినవి పలురకములు
కలవు. ఇక్కాల నాగరికమునకు తగు
వస్త్రమేలయిన చీర. ఈ చీర 1-టి కొనవారలకు ఎల్కట్రిక్
బంగారు ఉంగరము 1-టి ఇనాముగా యివ్వబడును.

సర్వాపురం సరిగచీర 1-కి 16 x 2 1/2 రు 4.8-0
బందరు దవనకొడిచీర 1-కి రు 3.4-0
బాలానుజీ మామిడిచీర 1-కి రు 3.8-0
కాంచీపురము ఆరకుచీర 1-కి రు 5.0-0
శకుంతలచీర 1-కి రు 5.2-0

1142 సి. సి. లింగం అందు కో,
2, రామానుజఅయ్యర్ పిథి, సౌకారుపేట పోస్టు, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పల మాన్పును.
పార్శ్వపు నొప్పల తొలగింపును.
దోలును. వాయువు
పోట్లు పోగొట్టును.
నువాదనగలిగి యుండును.
ప్రతియింట నుండదగినది.

వసమూలికలచే హిందూ దేశమునకు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనం డిపో. } 109, ఫ్రెరికోడ్డు, బొంబాయి.
} 6, తంజావేటి పిథి, మద్రాసు.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము
(వ ద్య కావ్యము)

కావ్యసమహర్షి విరచితములగు పద్య నెనిమిది పురాణము
లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? మలభేదము లేల
కలిగి? అచారవ్యవహారము తెల్లెట్లుమా? ఈ మొదలగు
విషయము లెన్నియో యిందు సుప్రస్థముగ వివరింపబడియున్నవి.
గొప్పవారి గ్రంథములై మంచి యభిప్రాయమునిచ్చియున్నాడు
తెలివిగుల నులభము. 900 పుటలు అత్యుత్తమ ప్రతిమాత్ర
మున్నవి. వెల 5-0-0. కర్నూలు శేతె.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

తెలి:— నులభము, మృదుమధురము, భావగర్భితము
2000 పద్యములకలవు. మంచికాగితములపై అచ్చు. కాల్క
వైండు ధర రు 1-8-0. పోస్టుభర్తలు చేరు.

(26) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ
కల్యాణ పండితుడు, మ్యూనిసిపల్ లైబ్రర్యాన్, కడప

బహుమతులు

లీలాతేక సురేంద్రనగరము:— ఇందు శ్రీల మనస్సై
ర్యము చాపల్యాదిగుణములు వర్ణింపబడినవి. రూ. 1.0-0
యశోధర:— ఇందోక యాడుది తనమగనివైగల యగురా
గమునై పడరానిపాటుపడి యున్న తిస్థితికి దెచ్చును 0.12-0
మనోరమ:— మగడుపేట కేగి రాత్రి నునొద్ద జిక్కుకొననతని
సామర్థ్యముచే విడిపించి, శ్రీల పెండ్లిచేయును. 0.10-0
జగదేకరంధ:— అన్నకై పడరానిపాటుపడి యున్న తిస్థి
తికి దెచ్చు సామర్థ్యవతి కథ ... .. అ. 0.10-0
సహోదరి వాంఛ:— తమ్మునకు బుద్ధితేక కలహించిన
అన్న సహింపవలయు ననుటను బోధించును. అ 0.4-0.
అల్లారాభాటమున కోర్వనికోడండ్ర ప్రలాపము:
అల్లలు కోడండ్రను బాధించు విధములుగలది. అ. 0.2-0
మిత్రద్రోహము:— అపద్ధంధుడగు మిత్రునిపై నిందపాపి
కడకు తాను జిక్కుకొన్న వానిని గురించిన నవల 0.8-0
ఈ నవలలను ఒకమాసములోపల కొనువారికి 1 గా
పాయకు 4 అణాలు వంతున కమిషన్ యివ్వబడును.
538 కలయవారు:— కణ్ణక్ బుక్ డిపో.
6, వెంకటేశమేష్ట్రీ పిథి, సాహుకారుపేట, మదరాస్.

బ్రహ్మశ్రీ భాగవతుల రామమూర్తికాస్త్రిల వారిచే
రచింపబడిన గ్రంథములు.
1. విష్ణుసహస్రనామ నిర్వచనము.
ఇందు విష్ణుసహస్రనామస్తోత్ర స్తోత్రములును, శ్రీశంకర
భగవత్పాదుల వారిచే రచింపబడిన భాష్యమును, దానికి
జేటలెల్లమగు తెనుగ గ్రంథమును, బూజుకు బనికి వచ్చునట్లు
తుదను చతుర్వ్యంతనామములు గలవు. అర్థమును పూజ
సేయఁగోరువారి కిది ముఖ్యమగు గ్రంథము. అత్యుత్తమము
లగు కాగితములపై ముద్రింపబడిన శుద్ధప్రతి 1 కి రు. 1-4-0
2. విక్రమార్కచరిత్రము.
ఇది సంస్కృత గ్రంథమునకు సరిగా సలక్షణమగు
తెనుగున రచింపబడి దొరతనమువారిచే బాధ్యపుస్తకముగ
నంగీకరింపబడినది. వెల 1-కి రు. 0.12-0
3. హరికారికా శేష సర్వస్వము.
ఇది శిష్ట కృష్ణ మూర్తికాస్త్రిల వారు రచించిన
హరికారికలచే సాధింపబడిని యాంధ్రభాషా విషయములను
గూడ సాధించు వ్యాకరణ గ్రంథము. ప్రాథవ్యాకరణమున
కిది మూలమని చెప్పవచ్చును. వెల 1-కి రు. 0.4-0
వారకుపోటు:— భాగవతుల వేంకటభాగవతులు,
(1148) కళాకాలాంగ్లోపాధ్యాయుడు. విజయనగరము

చంద్రశేఖర క్యాండిల్ కంపెని,
నెల్లూరు. (1096)

1917-18 సంవత్సరంబున మదరాసులో జరిగిన వస్తు
ప్రదర్శనమునందును, సర్ ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్, సి.వి.ఇ.
గారివలనను యోగ్యతా సత్తంబుల బొందియున్న ఈకంపెని
వారిచే "స్వంత్ర స్టోర్లను" తో తయారు చేయబడిన కొవ్వ
వత్తులు మిక్కిలి శ్రేష్ఠతమంబులై ప్రఖ్యాతిగాంచియున్నవి.
ఒక్కటొక్కటి 7 ఫంట్లకు తక్కువ తేక వెలుగును.
200 వత్తుల వెల్వె 1-కి రు 18-0-0
200 బండివత్తుల వెల్వె 1-కి రు 18-0-0
మాదిరివత్తులు కొరవారు (రు 1-4-0) ఒకరూపాయ
నాలుగణాలు ముందుగా మణియార్డరు ద్వారా పంపవలెను.
విజ్ఞాపన వలయవారు కంపెనికి వ్రాసి తెలిపినా
వచ్చును. 499

సెగరోగములకు అమూల్యమైనమందు.

గొనాజోన్

మాత్రద్వారములగుండా ప్రవించు యెట్టి కఠినవ్యాధి
యొనగు ఒకవారములోపల మంట, నొప్పి, ప్రణామ మొద
లగు వానిని మిగుల నమ్మకముగా ఇది తుడుపును. అనేక
మైన శ్రేష్ఠమైనటువంటిన్ని హానిచేయనటువంటి మందులచే
తయారుచేయబడినది. ఇదితక్షణమే గుణమునిచ్చుచు వ్యాధికి
సంబంధించిన పుగులను అడుగంట నాశనము చేసి రాను
రాను వ్యాధిని పూర్తిగా మాన్పును. మఱియు వ్యాధిని
మరల వ్యాపించువంద చేసి దేహమునకు బలమును ముఖము
నకు కాంతిని నిచ్చును. ఒకతూరి వాడిచూచిన దానిగుణము
మీకే తెలియును: విశేషము వ్రాయనవసరము లేదు.
బుడ్డి 1-కి పోస్టేజి సహా రు. 2-12-0.
1157 ఆర్థరు యిచ్చునప్పను బాబులు జిలుగు తేక
విశదముగ వ్రాయవలయును.

A. H. Solomon & Co., (Dept- A.D)
P. O. Mount Road, Chintadripet, MADRAS.

Watches! Fountain Pens!!
వాచీలు, పౌంఠెను కలములు, హార్వో
నియములు, బ్యాడ్ మింటను, టెనీసు
బంతులు, బ్యాటులు (Bats) మొదలగునవి
సరసమయిన ధరలకు దొరకును.
క్యాటలాగు ఉచితము.
యమ్. హెచ్. రావు అందు సన్ను,
1150 కాన్సినాడ. (గోదావరిజిల్లా)

శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రికృత నవలలు.
శ్రీ శానవాటిక.
కాలికో 1-0-0, రాపరు 0-14-0
మిథునానురాగము.
వెల 0-12-0.

839 మా నేజరు కలాభివర్ధని.
రామచంద్ర, రామచంద్రపురం పోస్టు గోదావరి జిల్లా.
విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కుడిపో,
మాంటు రోడ్, మదరాసు.
ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు వ్యాపారమైన
కలకు దొరకును. క్యాటలాగు ఉచితము.
డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీవతి, బి. ఏ. ఎం. బి. కె. ఎం.
(946-887) మేనేజరు.

సావరన్ అండు కంపెని వారి
తామరతైలము.
ఈతైలమును 2 రోజులు తామర, ఏనుగగట్టి,
దురద, తీట ఇటువంటి చర్మవ్యాధులకు వైన రాచిన
యెడల మాయమై పోవును. గుణములేదనిన డబ్బు
వాఫసు చేయబడును. బుడ్డి 1-కి క్రయం అ. 12.
3 బుడ్లకు పోస్టుభర్తులు కరైరా లేవు.
వ్యాపారులకు 100-కి 25 కమిషను ఇయ్యబడును.
యేజంటలు కావలయును.
సావరన్ అండు కంపెని,
(1189) కన్యాశ్రేణి అగహారం, మదరాసు.

ఆంధ్రదేశవార్తలు

విశాఖపట్టణముసాలూరు గ్రామమున గోక్షేత్ర బ్రహ్మ వాచావ్రాతవర్షము పోయెను. అందువలన వగచుచు పశు చుట్టి యొరకయ్యగారు మున్నగు ప్రముఖులు బాలకవి కాశీ భట్టకృష్ణరాయ శాస్త్రిగారి ఆధ్వర్యమున క్రిందగత నెల 22 వ తేదీన కాశీభట్ట కృష్ణరాయభాండాగారము, అను పేరతోక పుస్తకాలయము స్థాపించిరి.

కృష్ణాజిల్లా మదురూరులోని హిందూపుస్తక భాండాగారపు చతుర్థవార్షికోత్సవము గతనెల 28 వ తేదీన జరిగినది. పురాణము నూరిశాస్త్రి బి. ఏ. గారు ఆధ్వర్యమున వహించిరి. జాతీయ విద్యను గురించియు, గ్రంథాలయోద్యమ వ్యాప్తిని గురించియు శ్రీవిద్యావళ్యమును గురించి ఉపన్యాసములు జరిగినవి.

విశాఖపట్టణములో శ్రీరామ లీలా మహోత్సవము. ఈ సం॥ రం మునుపటి యట్లులే అతివైభవముగా జరుపబడెను. ఇందుకు ఆధ్వర్యము విక్రమ దేవవర్మగారు. వీరు యేటేట సుమారు వెయ్యిరూప్యములు ఖర్చుపెట్టి పురజనులను ప్రోత్సహించి యుత్సవము జరిపించుచున్నారు. ఇదిగాక వర్ధాను రాణిసాహెబువారు కూడా యందుకు కొంత ద్రవ్యసహాయ మొనరించుచున్నారు.

గంటాముజిల్లా సోంపేటయందు ప్రార్థన సమాజమును పేరట సాధులకు సదావర్తి నిచ్చుటకై యిదివరకె యొక సమాజ మేర్పడియున్నది. సమాజము స్థాపించిన దాదిగ నేటి వరకు వేలకు వేలు సాధు లెవరు సదావర్తిని బుచ్చుకొని యున్నారు. ఇంతియేగాక ప్రతిదినము రాత్రులందు పురాణ కాలక్షేపణలెవరుచేయును గరిమెల్లసీతారామమూర్తి పంతులు గారు ప్రతిరోజువారము రాత్రి 8 గంటలు మొ॥ 10 గంటల వరకు భగవద్గీతను బోధించెదరు. సమాజము కొద్ది దినములలో వృద్ధియగుచున్నదిగాని వర్తమానమందు సాంఘికల యుత్సాహము బాలకున్నది.

విశాఖ పట్టణముజిల్లా సాలూరుపురమున కొట్టుక్కి చిరంజీవిగారి రామమందిరములో శ్రీరామనవమి నాటి యుత్సవము సక్రమముగ కంచేశ్వరమణి అప్పలస్వామి పాత్రుడు గారు గంటివేంకట శింహాగారును కొట్టుక్కి చిరంజీవులు గారును సాలూరు జగన్నాథంగారును కలసిజరిపించిరి. ఏప్రిల్ 28 తేదీన పట్టాభిషేకాది లీలజరిగెను. వందేమదాంధ్ర మాతరం. వందేమాతర మిత్యాది ధ్యానములు మిన్నముట్ట బాలకవి కాశీభట్ట కృష్ణరాయ శాస్త్రిగారు ఆశుకవిత్వమున సాలంకారముగ రామాయణము. జదువ రాత్రి ఆననమేయ కోభాసమే తముగా నుత్సవము జరుపబడెను.

గతనెల 28 తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 5 గంటల కాకి నాడ టవునుపేటలో గోఖలే ధర్మపుస్తక భాండాగారము వారితరపున గ్రంథాలయ ప్రాముఖ్యతనుగూర్చి ఉపన్యసించి రామకోగన్న బి. ఎ. ఎం. ఎల్. గారి ఆధ్వర్యమున క్రింద సభ సమావేశమయినది. ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ సంఘకార్యదర్శి ఆయ్యగారి వేంకట రమణయ్యపంతులుగారుకూడ సభకు దయచేసిరి. ప్రథమమున కార్యదర్శి మానవర్యుల సోమయాజులుగారు గోఖలే ధర్మపుస్తక భాండాగారముయొక్క యుత్పత్తిని గురించియు ప్రస్తుతస్థితినిగురించియు కాకినాడ పౌరులకు గ్రంథాలయములందున్న అభివృద్ధినిగూర్చియు విపులముగ ముచ్చటించిరి. అనంతరము పులవర్తి భీమలింగమూర్తిగారు దువ్వూరి జగన్నాథ శర్మగారు, యాతగిరి లక్ష్మీవేంకట రమణగారు గ్రంథాలయములనుగూర్చియు వాటియుపయోగములనుగూర్చియు నుపన్యసించిరి.

ప్రాప్రయిటర లొకరిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— హిందూదేశములో లక్షలకొలది రాబడిగల నవాబులు మహారాజులు జమీందారులు ప్రాప్రయిటరులు అనేకమంది కలరు. వీరులు లక్షలకొలది గ్రహ్యముల పరదేశములో వ్యయపరచి బిరుదుల కొరకు ఆశించుచున్నారు. కాని తమదేశప్రజల మంచిచెడ్డలను అరయుచుండుట లేదు. తనప్రజలచే దూషింపబడుచు నైగా సంపాదించిన బిరుదులు బిరుదులలోనివి కావు గావున దొడ్డిలలో నున్న రాజులు ఆజిల్లాలలో మీటింగులు చేసి

గాని తమ స్వశక్తిచే గాని (Spining and weaving Company) లను ధాన్యము దంచే మరలను అగ్గిపెట్టెల ఫ్యాక్టరీలను మొదలైన యుపయోగమైన ఫ్యాక్టరీలను తమ తాలూకాలలోగాని తమ జిల్లాలలోగాని స్థాపించిన కాశ్యతపు కీర్తిని బడయగలరు. తమతమ డబ్బుకు వడ్డీకూడా గీట్టును. ఇటు నైనయైన ప్రభువులు, ప్రజలకు తోడ్పడుదురని నమ్మి వైసంగతులు ప్రచురించిరి.

బాపట్లతాలూకా నందూరు గ్రామము నందలి కోదండరామ పుస్తక భాండాగారము గతనెల 28-వ తేదీన బాపట్ల తాలూకా గ్రంథభాండాగార సంఘమునకు సంచార కార్యదర్శిగారు కోనవేంకట్రాయ శర్మగారు, విచ్చేసి సభగావించి భాండాగారయుద్యమము గుతించియు, వాని వలన పండితపాదులకుఅలవడునట్టి ఉపయోగములను గుతించియు ఈయుద్యమమువేరేదేశములయందు మిక్కిలిగా ప్రబలియున్నదో, అట్టిదేశములవారు ఎట్టిమాన్దములను వీని పురోవృద్ధికై యవలంబించుచున్నారో, మున్నగువిషయములగుతించిసభ్యులకునచ్చ తెప్పియుండిరి. సామ్రాజ్య రక్షణమునకు మనసోత్సాహముగాసాయ మొనర్చుటకు సంస్థల మైయున్నామనియు, స్వరాజ్యమును యుద్ధానంతరము ఇండియాకు కలుగజేయుచు బ్రిటిషు పార్లమెంటులో వెంటనే కాసనమునుప్రవేశపెట్టవలెననియు తీర్మానము గావించినందులకు, నందూరు పౌరులు 27 వ తేదీన బదుగురు మనుష్యులను యుద్ధదండగమునకు పంపియుండిరి. ఇంకను ఉత్సాహపరిచి జనులను నైవేద్యముతో జేర్పించుటకు ప్రయత్నములు కావించ బడుచున్నది.

కర్నూలుజిల్లా రామదుర్గమునుండి విశేషము లిట్లు వ్రాయుచున్నారు. కీర్తిశేఖరులు జయంతి, కృష్ణపుశ్యైతి గారు తమ మరణకాసనము ద్వారా, యిరువది రెండు వేల రూపాయలు ధర్మోపయోగమునకై యిచ్చి సదరు ధర్మము జరుపుటకై బ్రష్టిలను సహ యోగ్యులచే యున్నారు. బ్రష్టిలలో ముఖ్యులగు కృష్ణపుశ్యైతిగారి సహ ధర్మియు వారి సోదరులగు జయంతి, భీమపుశ్యైతిగారును గలిపిరి. కాని ధర్మము మాత్రము యే మాత్రము చలనముచూపక, ఎప్పటి యట్లు కాగితములయందే యుండుటచే, యా ధర్మచలనమునకై ప్రజాసమాహమను పిల్లవాయువులు సందుగొందుల వీరవారంభించినవి. త్వరగాచలించినచో, వెనుకాలివీచి బలవంతముగా చలించజేయక తప్పదు. అట్లుకాక పూర్వమే కార్యమునకు గడంగుట మిగుల నుత్తము.

కొన్నియేండ్లకు పూర్వము గ్రామములో యూనియన్ ఆఫీసుసహా లేనప్పడే లోయర్ సెకండరీ స్కూల్ యుండినది. ఇటీవల విశేషముగా గ్రామాభివృద్ధి అయినది. డివిజన్ డిప్టీ కలెక్టర్ కచేరీ తాలూకాబోర్డు ఆఫీసులై త్వేకాఖ ఇవన్నియు క్రొత్తగా నుత్పత్తియైనవి. విశేష వ్యాపారాభివృద్ధి కలుగుటయే గాక జనాభివృద్ధియు కలిగినది. ఈయభివృద్ధిలట్లుండ విద్యాకాఖమాత్రము వెనుకకు పోవుచున్నది. తూర్పున కల్యాణదుర్గం తాలూకా రామదుర్గమునకంటె అన్ని విషయముల చిన్నదయ్యును, సెకండరీ స్కూల్ కలిగి యున్నది. పశ్చిమమున 7 మైళ్ల పోసలాలోగల మైసూరివారి చులకల్ మురువు. జనసంఖ్యలో మాత్రమునకు పాతికభాగ

మేయెనను సెకండరీ స్కూలున్నది. మాకు మాత్రము యెరి మెంటరీ స్కూలేగలి. స్కూల్ అభివృద్ధికి గాను డిస్ట్రిక్టు బోర్డు ప్రసిడెంటుగారికి ప్రజలు పంపుకొన్న విన్నపత్రము మామూలుతప్పక చిత్తుకాగితములబట్టి దాఖలుగుట విన్నమా కేగ్రహము చాలదో తోచకున్నది గాని యంతటితో నిరాశులు గాక పలుమారు ప్రయత్నములుచేసి కార్యసాఫల్యము గాంచయును.

నోహినీ తైలము:— శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును. వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు చేరును. సువాసన గలిగియుండును. 0-12-0 అమృతాంజనం డిపా, 6, తంబుకెట్టిది, మద్రాసు.

పెండ్లు.

కోడ్డును సదునుచేయు నల్లరాతి కోడ్డు కోల్ల గుంటూరుజిల్లా, వినిగట్ల కొండనుండి 25 కావలయును. ఒక్కొక్కరాయి కై వారము 4 అడుగులు పొడవు 4 అడుగులు లుండవలయును. మే నెల 10-వ తేదీవరకు మాత్రమే పెండ్ల రంగీకరింపబడును. బెజవాడలో ఒప్పుగించబడు ప్రోసు కోల్లకు ప్రత్యేకముగను, ఇనుప పనికి యిరుసులను అమర్చడము కలుపుకొని వేరుగను ధరలను ప్రత్యేకముగ తెల్పవలెను.

కోడ్డు కోల్లకు తమ ప్లాక్లైన దాఖలు చేయవచ్చును. లేక పెండ్లు తియ్యకొరువారు మంజూరైన ప్లానును, ఎట్టి మేటును బందరు డిస్ట్రిక్టుబోర్డు ఇంజనీరు కచేరీలో చూడనగును. 1171

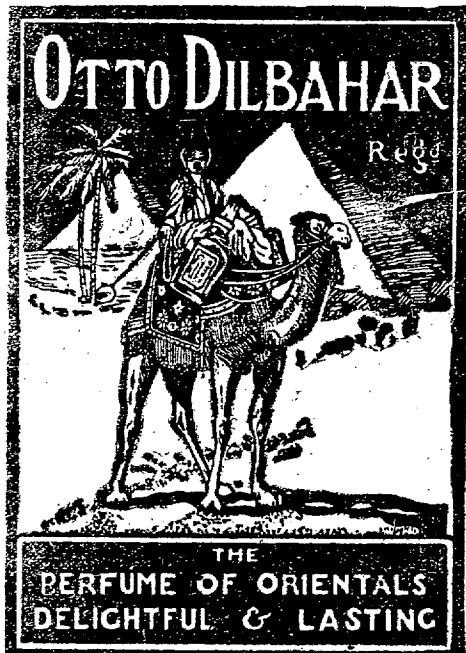
ఎల్. ఎఫ్. ఇంజి. టి. కె. టి. వీరరాఘవాచార్యు. నీరుఆపీను, కృష్ణా, చివీపట్టము 30.4-18. ఎల్. ఎఫ్. డిస్ట్రిక్టు ఇంజనీరు.

మదరాసు హైకోర్టు 1170

ఇక్సాల్వెన్సి పీటిషన్ నెం 83 1917 టి. ఏ. ఆర్. ఎ. ఆర్. ఎం. రామనాథం శెట్టి అన్నామలై శెట్టి కంపెనీ - దీవాలా తీసినవారు.

1917 వ సం॥ ఏప్రిలునెల 23-వ తేదీన వై నుదవారింపబడిన ఆసామీలు ఇక్సాల్వెంటులుగ తీర్మానించబడి వారి యావదాస్తియు మదరాసు ఆపీషల్ ఎన్వైస్సీ వారిస్వాధీనములోనుంచడమైనది. ఈ ఇక్సాల్వెంటుల వద్దనుండి గాని, ఆ కంపెనీ నుండి గాని ఏమైన రావలసిన బాకీలున్నచో సాధ్యమైనంత త్వరతో తమ హక్కులను ఈ క్రింద సంతకముచేసిన వారి ఎదుట ఒక ప్రమాణపత్రిక మూలకముగ రుజువు చేసికొనవలయును. ఎఫ్ హెచ్ విల్సన్,

ఆఫీషల్ ఎన్వైస్సీ, హైకోర్టు, మదరాసు.

సోలయేజంబు: ఆంగ్లోయండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 155, జుమ్మా మసీదు వీధి, బొంబాయి. మద్రాసు యేజంబు: మెనాతా పురుషోత్తంమూర్తి, నైహాబాదుకోడ్డు, మద్రాసు.

Table with 4 columns: Item description, Quantity, Price per unit, and Total Price. Items include soap, oil, and other goods.

పల్లెల, చట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులూ దొరకును. దీనికి అనేకమగు నకలుసెంట్లు కలవు. కావున, రాము కొనునపుడు సీసానైనను, కార్డునైనను ఆటోదిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు. ఈ ఆటో డిల్ బహార్ యొక్క నుత్కణములను పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగువపాఠిక వ్రాసినచో అణాకిమ్మరుగుల నువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

డిల్లీ నభ

దొరతనమువారి ప్రకటనము.

స్థితి, మే 2:—ఇటీవల డిల్లీలో జరిగిన సభాకార్యక్రమ మంతయు నిదివరకే చాల వ్యాప్తిని పొందెను. సభవలన 'సేమి లభించెనో', దొరతనమువారు సభా సలహాలను కార్యరూపము నొందించుట కేమి చేయ బూనుకొన్నారో సంగతి మాముగ డెలుపుట వాంఛనీయమని తోచెడిది. సభా తీర్మానములు రెండు ప్రధానవిషయముల ననుసరించి చేయబడినవి. (1) హిందూదేశ మనువ్యబల వినియోగము (2) అన్ని విధములగు మూలవస్తుసంపదల పెంపొందించి వినియోగించుట. మొదటిదాని విషయమున ప్రత్యేకముగ నాలుగు సలహాలు చెప్పబడినవి. (1) స్వచ్ఛంద సేవా మూలాధారమున సాధ్యమైనంత అధికముగ నైనికులను పట్టుదలతో చేర్చు బ్రయత్నించుట (2) సిపాయిల జీతములను భాగ్య హోద్యంపవలయునను అంశమును దొరతనమువారు పెంపొందించుట (3) భారతీయులలో ననేకులకు రాజుగారి కమిషనుల సేవగి, అట్లు బహుమానింపబడిన వారల సంఖ్యకుల జేయుటకు అన్ని విధములను ప్రయత్నించుట (4) జర్మనుల దౌర్జన్యమును బహిరంగపరచుటకును, సైనికోద్యోగములు వ్రాయవారికి తగిన సమాచారమును తెలుపుటకును ఒక సంఘము నెలకొల్పటం.

5 లక్షల నైనికుల జేర్చవలయును

ఈ సంవత్సరము నైనికుల జేర్చుటలో రెండు ముఖ్యంశములు దొరతనమువారిలో చింతపలసియున్నాయి. (1) అనత్యక్తులను నుడగలుగు నైనికపు ఏర్పాటులు (2) నైనికులకు జేరువారికి తగిన జీత సేవగుట. ప్రస్తుత మిసంత్సరములో 5 లక్షల నైనికులను జేర్చుటకు ఏర్పాటుల చేయవలయును. రాష్ట్రపరిమితి స్థానిక స్థితిగతులు, పూర్వపు అనుభవము మొదలగు వానిబట్టి ఏర్పాట్ల మొత్తమందిని ప్రోగుచేయవలసియుండునదియు నిర్ణయింపబడును. వివిధ రాష్ట్రములకు నియమించిన సంఖ్యను పూర్తిచేయుటకు అధికారులును, అనధికారులును ఒకరి కొకరు సహాయకరులుగ నుండి చేతనైనంత ప్రయత్నము చేయుదురని తలంపబడుచున్నది. నైనికపు సాంప్రదాయములైన తరగతులనుండి నైనికుల జేర్చుటలో కొంచెమాటంకములున్నను ఈ యాటంకము లన్నియు పనిచేయువారల యధార్థ ప్రయత్నముల మూలమున తొలగగలవు. ప్రస్తుత సంగ్రామము చాల దార్జన్యవంతులకే సహింపదగును గావున నైనికుల జేర్చుటలో శరీరపుష్టి మొదలగు అంశములను భాగ్య పరిశీలనలయును. భారతీయ నైనికుల జీతములను హెచ్చించుటను వెంటనే దొరతనమువారిలో చింతపలసి సాధ్యమైనంతవరకు తమ తీర్మానమును తెలిపెదరు. భారతీయులకు రాజుగారి కమిషనుల సేవగుట యను సంశయముగూర్చి దొరతనమువారు చాల దీర్ఘముగ చదువుచున్నారు. తుదినిశ్చయము నాంగ్ల ప్రభుత్వమువారు చేయుదురగావున హిందూదేశపు దొరతనమువారి అభిప్రాయములను, సభవారి అభిప్రాయములను వారికి తెలుపబడినవి. యద్ధమైతెవర కభివృద్ధికొందునో కనుగొనుటకును, మనశ్శ్రుతులయంద్వేషములను మాగ్గులను బహిరంగము చేయుటకును, శత్రువుల ప్రయత్నములను విఫలముచేయుటకు తగినయేర్పాటుల జేయుటకును, హానికరములగు బహుళ వదంతులు కల్లలని తెలుపుటకును, నైనికుల జేర్చు ప్రయత్నముల హెచ్చరించుటకును, అనధికారుల సహకారము నొందుటకును బహిరంగసమాచారసంఘము నెలకొల్పబడును. దీనిని వెంటనే స్థాపించుటకు దొరతనమువారు ప్రయత్నించెదరు. ఇంక అనధికారప్రతినిధుల కేంద్రకృత వార్తాసంఘము నెలకొల్పటము గూర్చియు వారు సంగతిసందర్భముల నరచెదరు. అట్టిసంఘముల నెలకొల్పినెడల రాష్ట్ర ప్రధాన నగరములందును, సంస్థానపు ముఖ్యపట్టణములందును, జిల్లాముఖ్య పట్టణములందును నెలకొల్పబడును. రాష్ట్రీయపు దొరతనముల వారువాటిని గూర్చి చాల భాగ్యరూకత వహింప గోరబడిరి. ఈవిషయస్థితిని సామ్రాజ్యమునకు చేతనైనంత సహాయమును చేయవలయునని ఆనేకమంది ఆతుర పడుచున్నారనియు, వారేయేవిషయములందు సహాయ మొనరించిన భాగుండునో తెలియక డొరకున్నారనియు దొరతనమువారు భాగ్య నెఱిగి నున్నారట. ఈయంశమును గూర్చి స్థానిక దొరతనముల వారు సమాచారసంఘముల నెలకొల్ప గోరబడుచును. ఇట్టి సలహాను దీనివరకే కొన్ని యాద్యులకి దొరతనమువారు తెలుగుదేశ గాని ఇట్టి నిర్ణయములు ఏర్పడినట్లైతే మిగిలిన దొరతనములకు కూడా ఇట్టి నిర్ణయములు చేయబడినట్లు తెలుసుకొని డిల్లీలో డిల్లీ నభ

లు చేయబడును. అనేకమంది తమ స్వంతలాభమునకే యిట్టి సంఘముల నుపయోగించుట కుత్సాహముతో దురభిప్రాయము వహించుటకు హిందూదేశ దొరతనమువారు చాల సంతోషించుచున్నారు కాని ఇట్టి దురభిప్రాయము ఎక్కువగ నుండరాదని వారియభిప్రాయము.

ఇంక మూలవస్తుసంపదల సభివృద్ధి చేసి ఉపయోగింపవలయునను విషయములో దొరతనమువారు రాష్ట్రీయ, సంస్థాన సంఘముల నెలకొల్ప వలసిందించు చున్నారు. ఈ సంఘములు యద్ధమును విజయవంతముగ కొనసాగింపనియోగింపబడిన మూలవస్తువృద్ధి మొదలగు అధికారసంఘములతో కలిసి పనిచేయవలయును. రెయిల్వే రాకపోకలందును స్థానికపు పంటలను బాగుగ నుపయోగింప హెచ్చరించుట యందును, సరఫరావస్తువుల నిర్ణయములందును, వాకానిర్యాణమును వెంటనే యభివృద్ధి నొందించుటయందును, ఆహారపదార్థములు, యద్ధపదార్థములు మొదలగు వానిని చాల అధికముగ నుపయోగించుటయందును ఈ సంఘములు సహాయ మొనరింపవచ్చును. చాలవరకు ఏర్పాటులు జరిగినను ప్రజలు భాగ్య సహాయ మొనరించినచే విజయము విశేషముగ బడయుట కవకాశముండునని ప్రత్యేకించి చెప్ప నవసరములేదు. అన్ని తరగతులవారి సహాయము నుపయోగించు కొనుటకు దొరతనమువారు సాధ్యమైనంతవరకు ప్రయత్నించును, సభవారు నూచించిన వివిధకాఖలవారు వివిధప్రతిష్ఠాపనల నన్నడే యారంభించిరి.

ఇంక అన్ని విషయములగూర్చి రాజప్రతినిధిగారి యుపన్యాసమునందూ, అధికమంత్రి యుపన్యాసమునందును భాగ్యరూకతతో వివరింపబడినవి. రానున్న యద్ధముల ప్రయత్నమును విజయవంతము జేయుటలో భారతీయుల నీ విషయము నగుత్యంత సహాయ మొనరింపగలరు. ప్రస్తుతస్థితిని గూర్చి హిందూదేశమునకు ఎక్కువ సమాచారమును తెలుపుటకును, నిజమయిన రాజభక్తిపరాయణులను లభింపజేయును మొనరించుటకు ఢిల్లీ సభ చాల సహాయ మొనరించెనని హిందూదేశ దొరతనమువారు నమ్ముచున్నారు. హిందూదేశపు సంస్థానాధిపతుల తోడను, వివిధ జాతుల ప్రతినిధులతోడను ఆలోచించుటవలన దొరతనము వారికి చాల భాగ్యముగలిగి వారుచుంచుయేర్పాటులచేయగలిగిరి. సభ ఇంకను స్వల్ప వివరముల తెలియవరకు జాలరు. ఇవి హిందూదేశ దొరతనమువారికిని రాష్ట్రీయ దొరతనముల వారికిని విడువబడవలయును. ఆయా రాష్ట్రముల కనుకూలముగ వడ్డీని తగినయేర్పాటుల జేయుట కనేక రాష్ట్ర పాలకులు సభల నాహ్వానించిరి. తమ తమ రాష్ట్రములందనేక అనధికారుల నీ కార్యక్రమమునందు వారు చేర్చబడుదురని తలంపబడుచున్నది.

మొత్తముమీద సభవలన ననేకసంగతులు స్పష్టములయ్యెను. భారతీయు లందరూ ప్రస్తుతస్థితిని గ్రహించిరినియు, అన్ని విధములను సామ్రాజ్యమునకు వారు వ్యవహారపూర్వకముగ సహాయ మొనరించెద రనియు, ఏదియెట్లయ్యును, ప్రస్తుతపు యేర్పాటులవలన యద్ధమును సామర్థ్యముతో కొనసాగించుటకును శత్రువులతో భాగ్య పోరుటకును ఎవ్వరేయేరినని సహాయ మొనరింపగల సరియైనస్థితిని గూర్చి ఈ భారతీయులకు వివరములు తెలుపుటకును ఈ సభచాలయు పయోగకరముగ పరిణమింపగలదు.

బెంగాలు యద్ధసభ.

నిన్నటి సాయంకాలము దొరతనపు గృహమున వంగదేశ యద్ధసభ చేయబడినది. గవర్నరుగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. అన్ని తరగతులవారును గలసి 200 మందికి నైగా సభికులు వచ్చిరి. ఆరంభమున గవర్నరుగారు లక్షరూప్యము విరాళ మొసగినందులకు తిప్పరామహారాజుగారిని, 80-వేల రూప్యముల విరాళ మొసగినందులకు కొచ్చిహారు మహారాజుగారిని వందనముల నర్పించిరి. ఇండియా దొరతనము వారింత వరకు తమకేమియు సలహాల జెప్పనందువలన తామిప్పడేమి చేయుటకును వీలులేదు. ఏమి చేయవలయు నదియు నూచింపగోరుటకు తామిప్పుడు సమాజేతమైరి. ప్రస్తుతము రాజకీయాంధోళనమును నిలిపివేయవలసినదని తామ చెప్పుకుని ప్రస్తుతపు ఆంధోళనము వంటిది సామ్రాజ్యమునకు పకారమొనరించుటయే గా హిందూదేశ సరిస్థితిగతులకును హానికరములు కాకలవు. ఇంక వంగ రాష్ట్రమును హింపించినది ఎక్కువధనమును కనుమర్చుటయే తప్ప ప్రత్యేకమిమియు నుండలేదు. ఇంకవరకు బెంగాలీయులు యద్ధమునందున 15 కోట్లరూప్యముల కొరతగాను నిరంతరమునైనికులను, 65 లక్షల యాద్యులను సోగించు. యద్ధముచేయని ముఖ్యపట్టణము 80000 మందిని యుద్ధ సభ

చేయువారల 2500 మందిని బంపియున్నది. నెలకు 120 మంది చొప్పున యద్ధనైనికులను వారంపిరి. ఇకముందు నెలకు వేయి మంది చొప్పున తాము యద్ధభటులనంప వాంఛింప బడవచ్చును. విషయములు తెలిసిన వెంటనే ఏయే యేర్పాటుల చేయవలసినదియు తాను తెలియజేయగలడు.

కొచ్చిహారు మహారాజు గారికిండి తీర్మానము నుపపాదించిరి:— వంగ రాష్ట్రము నందలి అన్ని తరగతుల ప్రతి నిధులును సమాజేతమయిన ఈ సభవారు, శ్రీచక్రవర్తిగారి విజ్ఞాపనకు హిందూదేశ దొరతనమువారికిగలి ఢిల్లీసభామాలమున సేవగిన ప్రత్యుత్తరమునకు తమ పూర్ణామోదము తెలుపుచున్నారు. మరియు ప్రస్తుత విషయస్థితి యందు సామ్రాజ్య విజయాధ్య మోక్షములుగ నెంచబడిన ఏర్పాటులకు వ్యవహారపూర్వకముగ సహాయ మొనరింప వలయునని తమ స్వచ్ఛందమును తెలుపుచున్నారు. బరవాన్సు మహారాజు, ఐరనునైగు, హూలెట్టి, సురేంద్రనాథబెన్సే, గర్ రాజేంద్రనాథముఖర్జీ నవాబ్ చౌదరి, ఫాబిజ్ హక్కు, బి. చక్రవర్తిగారులు తీర్మానమును బలపరచిరి. ఈ తీర్మానమును రాజప్రతినిధిగారికిని చక్రవర్తిగారికిని బంపెదనని గవర్నరుగారు చెప్పిరి.

కైరా సంక్షిప్తము

స్వాధీనముచేసికొను ఉత్తరువులు రద్దుచేయబడుట. నాడీయట్, ఏప్రిల్ 29—స్వాధీనము చేసికొనుటకు ఉత్తరువులన్నియు రద్దుచేయబడినట్లు ఇప్పడు అధికారులనుండి తెలియవచ్చినది. జప్తుచేయబడిన కేసులనేకములు ప్రతిదినమును తెలియనచ్చుచున్నవి. ఇటీవల జప్తులైరింద ప్రకటితములు, రిపోలు—మధురభాయి నరసింహదాసు శిస్తు 47, రూ జప్తుచేయబడినది 90 రూ||ల విలువగల ఒక బంగారపు కంఠాధరణము; కుశలపూజాబాయి శిస్తు 11 రూ|| జప్తుచేయబడినది 12-10-0 ల విలువగల 7 మణుగుల బాటో; బాయ్ మాజీక్ శిస్తు 9 రూ|| జప్తు 12 రూ||ల విలువగల 6 మణుగుల తువర్, బాయ్ బీ జాజీ శిస్తు 11 రూ|| జప్తు 30 రూ||ల విలువగల వెండి కడియము సానదేశాయ్ శిస్తు 8 రూ|| జప్తు 25 రూ||ల వెలగల రాగి వస్తువును బర బచ్చా శిస్తు 36 రూ|| జప్తు 16 మణుగుల వేరియాలీ నాపాడ్-కాళిదాస్ శిస్తు 44 రూ|| జప్తు 2 వెండికడియములు ఉమేద్ భాయ్ నారాయణభాయ్ శిస్తు 48 రూ|| జప్తు ఒక కడియముల జత సమర్పా—కాళిభాయ్ జీభాయ్ శిస్తు 73 రూ|| (బోచే తోగూడ) జప్తు 125 రూ|| విలువగల ఒకగేదె, ఖైలాల్ భాయ్ సంగ్ భాయిశిస్తు 70 రూ|| జప్తు ఒకగేదె, కుశలభాయి మోతీభాయి శిస్తు 100 రూ|| జప్తు ఒకగేదె, పాండ్యభాబర్ భాయ్ పీర్బర్ బార్ శిస్తు 6 రూ|| జప్తు 1 గడియారమును, హోమురూల్ పతకముగల గొలుసును, కిశిభాయి ఈశ్వరభాయి శిస్తు 21 రూ|| జప్తు 2 కంచువస్తువులు; కిశిభాయి నాథాభాయి శిస్తు 31 రూ|| జప్తు 2 కంచువస్తువులు మధురభాయి కావర్జీభాయి శిస్తు 6-11-0 జప్తు ఒక చెక్క పెట్టె (25 రూ||ల విలువ); ధనభాయి మార్జు భాయి శిస్తు 4 రూ|| జప్తు 2-8-0 విలువగల ఒక లాండర్ సోపానాయి గోవలభాయి శిస్తు 17 రూ|| జప్తు 2 కంచుములు; మోతీభాయి జసంగ్ భాయి శిస్తు 52 రూ|| జప్తుగేదె (90 రూ||ల విలువ) జేధాభాయి జీనాభాయి ఒక పెట్టెయును మజూనేను శయలా, పీక్ పూరు (మాతల్ తాలాకా) గ్రామముల ముఖ్యోద్యోగియు, గ్రామోద్యోగియు తమవిధులను సక్రమముగ నిర్వహింపనందున పనిలోనుండి నిలుపుదల చేయబడిరి. (బాంబాయి క్రానికల్)

ఏప్రిల్ 30 న. తేదీని బొంబాయియందు ప్రతివాహర సంఘమువారి ప్రకారము బంగారపు ప్రత్తివెల (1) 595, (2) 530, (3) 525, (4) 475, (1) అతి ప్రశస్తము, (2) ప్రశస్తము, 3 కడుమంచి, 4 (మంచి) సింధు పంజాబు (1) 590 (2) 575, (3) 520 ఖాండేష్ ప్రత్తి (3) 570 హింగం ఫూల్ వార్తాప్రత్తి (2) 660 (3) 640 వాక్ పూరు కాంటి (2) 660, (2) 640 యోట్కా (2) 650, ధర్మంగాపూర్ణాం (2) 640, అమరావతి (2) 640, అకోలా ఖాంగాం (2) 635, (3) 615 మత్స్య (2) 585, (3) 560 బ్రోచ్ (1) 690, (2) 685, (3) 677 వీరంగాం (3) 670 కాటక్ ఎక్ స్పెంజి కంపెనీవారి ప్రకారము బంగారపు ప్రత్తి (1) 580, (2) 565, (3) 505, (4) 465 సింధుపంజాబు (1) 580, (2) 565, (3) 505 ఖాండేష్ (3) 560 అకోలా ఖాంగాం కరంజా (2) 610, (3) 590, బ్రోచ్ (1) 680, (2) 675, (3) 667 మత్స్య (2) 570, (3) 545 నాటి సాయల ప్రత్తి 5-30 గం. వ బంగారపు ప్రత్తి (2) 605, సింధు కంబాయి (3) 660 బరగాళీపు ప్రత్తి (2) 660 బోచి ప్రత్తి (2) 660, భాన్సూని ప్రత్తి (4) 675, ముమ్బాయి (4) 675, బాన్సూని (4) 660 రాత్రి 10-45 గంటలకు బ్రోచ్ (2) 670, బంగారపు ప్రత్తి (4) 615 రూ|| అ.

శుక్లవారము.

అయినను, కీడంచి మేలెంచుమను సామ్యమున జర్మను యుపద్రవ మెదుర్కొనుటకు హిందూదేశము సిద్ధముగ నుండవలెను. ఇందుకు ముఖ్యసాధన మొక్కటియే గలదు. ఈ తరుణమున హిందూదేశము శత్రువుల నునుమాడుట కేకసంకల్ప బద్ధురాలై యున్నదని, జర్మనీ గ్రహింపవలెను. హిందూదేశములో కుట్రలు, రాజద్రోహము ప్రబలియున్నవను అసత్యవాదులవై జర్మనీ ఆధారపడుచో, హిందూదేశము మీదకు ముచ్చూచు విజృంభించుటకే, క్రయత్నించును. అటులగాక, హిందూదేశమంతయు ఏకాశయముతో మెలగుచున్న దనియు అంగ్ల సామ్రాజ్యమువై గాఢాభిమానము వహించినదనియు, దేశములో రాజభక్తియు దేశభక్తియు వెల్లివిరియుచున్నదనియు జర్మనీ గ్రహించుచో, హిందూదేశము వంకకు తిరిగి జూచుటకే వెలుచును. అందుచే ఈ సమయమున సంగ్రామ సమావేశము రాజభక్తిని గూర్చి తీర్మానించి, ప్రపంచమునకు వెల్లడించుటలో, మిక్కిలి దూరదృష్టి గలదు. మిగిలిన తీర్మానముల గావించుట కింతటి సమావేశముతో నిమిత్తము లేదు. రాజభక్తి ప్రకటనమే, యీ సభయొక్క ముఖ్యద్దేశమని గ్రహింపవలయును. స్వాతంత్ర్యప్రదానమున కీసమయముననే ప్రభుత్వమువారు చూపెట్టినచో, రాజభక్తుద్బోధము మరింత ప్రజ్వలించెడిది. నిర్బంధ సైనికవిధానప్రయోగమునకు సులభమార్గ మేర్పడెడిది. గతించిన దానికి విచారించి వనిలేదు. ఇంతవరకును అంగీకరింపబడిన తీర్మానములు సమంజసములుగనే యున్నవి. సిపాయిల వేతనముల నభివృద్ధి జేయుటయు, భారతీయులకు కమిషనుల నిచ్చుటయు, ఎల్లర యామోదమునకు బాత్రములయినవి. దేశములోని వస్తుసంపదను వృద్ధిజేసి సంగ్రామకార్యముల కొరతయోగించుటకును, మనుష్యబలసంపాదనమునకు మార్గముల నరయుటకును, గావించబడిన సూచనలు యుక్తియుక్తములుగనే యున్నవి. మితవ్యయమును బోధించుటలో, ప్రజలకును ప్రభుత్వమునకును సమాన బాధ్యతలు సూచింపబడినవి. ప్రస్తుత మవసరములేని ప్రభుత్వ భవనముల నిర్మాణ మాపినైచుట ముఖ్యమని సూచింపబడినది. సమావేశపు సూచనలలో ప్రభుత్వమువారు కొండల కరుగుట కగుచున్న వ్యయమును తగ్గించవలయు నను సూచన ఏల గాన్నింపదో తెలియకున్నది. ఈ కార్యమునకు ప్రభుత్వమువారు పూనినచో ప్రజలకు మార్గదర్శకతయ్యెడివారు. సంగ్రామావసరములకై దేశీయ వస్తువులనే ప్రోత్సహింపరచు విషయము సమంజసముగనే యున్నది గాని, ఆహారవదార్థముల ధరలు పెరిగి ప్రజలస్థితి దుర్భరముగ నున్న యీ సమయమున ధరల నిర్ణయమున కెట్టి మార్గములవలించింపబడునో స్పష్టముగా డెలుపబడలేదు. విపరముల నన్నిటిని, స్థానిక ప్రభుత్వములు నిర్ణయించెదరని యాహించెదము. ధరల నిర్ణయ మనేకకష్టములతో గూడుకొని యున్నది. కృత్రిమముగ ధరల నిర్ణయించుట ఆర్థికముగ వాంఛనీయము గాకబోయినను, ప్రస్తుత సమయమున అవసరమనుటకు సందియము లేదు. విపరీత ధరలకును ప్రభుత్వము వారి కత్తెసి వద్దతికిని విశేషసంబంధము గలదని, ఆర్థికతాత్ప్రయోగమునకును నన్నిటిని ఈ విషయమున నన్నిటిని గాగమోదమునకు బదిలీంపబడెడి యున్నది. గంజా

మార్గమున నొత్తిడి ఎక్కువగుటచే, సరకులను గొనిపోవుటకు కాలవల సాధకముగ నుపయోగింపవలయునని, తీర్మానములు గోరుచున్నవి. కాని కాలవ లనేకములు పూడియుండి, ఉపయోగము నకు వీలులేని స్థితియందున్నవి. వీటిని సురమ్మతు జేయుటకు కొంతకాలము పట్టును. సరకుల గొనిపోవుటకు కొత్తపడవలను విశేషముగ గట్టవలసియున్నది. అందుచే తీర్మానములు సమయలో బెట్టుట సామాన్యమగు పనిగాదు. అయి సమ ప్రజల విశ్వాసము మూరగొని, వారిలో సం గ్రామోత్సాహము గలిగించి, ప్రభుత్వమువారు కార్యభారము నహించుచో, సంగ్రామసమావేశ తీర్మానములు సఫలము లగు ననుటకు సందియము లేదు. సంగ్రామసమావేశము సత్వరవిజయమునకు తోడ్పడుగాక !

మద్రాసువిద్యార్థుల సలహాసంఘము

ఈ సంఘపు 1917-18-వ సంవత్సరపు నివేదికమును పరిశీలించితిమి. లండను నగరమున, హైందవ విద్యార్థుల జేమముల కాపాడు నిమిత్తమై అడ్వయిజరీ సంఘ మొకటి ఏర్పడియున్నది. ఈ సంఘ మేకారణముచే నైన నేమి, విద్యార్థులలో విశ్వాసమును పురికొల్పలేదు. అందుచే నాంగ్ల శాస్త్రమునకు వెడలెడి విద్యార్థుల నేకులు ఈ సంఘ సాహాయ్యము నపేక్షించుట లేదు. ఆంగ్లదేశము నకు వెడలు విద్యార్థులకు సలహా నిచ్చుటకై చెన్నపురియందు దోక సంఘము గలదు. ఆ సంఘము వారి నివేదికము జూచిన, సంఘము విశేషప్రయోజనకారిక లేదని గన్నట్టుచున్నది. ఈ సంఘమున విద్యార్థులపై సానుభూతి జూపి, వారి పురోవృద్ధికి మార్గముల సూచించెడి సభ్యులు విశేషముగ గాన్నింపలేదు. ఇండియా ఆఫీసుకు విద్యార్థివిషయమే సలహా నిచ్చెడి డాక్టరు ఆర్నాల్డుగారు హైందవ విద్యార్థుల యుపయోగము నిమిత్తమై అవసరమగు సమాచారము దెలిపెడి కొత్తపుస్తకమును ప్రచురించు విషయమై మద్రాసు సంఘాభిప్రాయముగగ తా మెట్టి సూచనల జేయజాల మని ప్రత్యుత్తర మొసరిరి. 1919-20 వ సంవత్సరము నుండియు ఆంగ్లేయభాష స్వభావ గానివార్తలను స్కాటిష్ ఓశ్వవిద్యాలయమున బ్రవేశించుటకు ప్రత్యేకముగ నాంగ్లభాషలో పరీక్షింపబడుదురనియు, ఆపరీక్షలో విజయము గాంచనివారు విశ్వవిద్యాలయమున బ్రవేశింప ననర్హులనియు, ఆర్నాల్డుగారు దెలియబరచిరి. ఇందునుబట్టి హిందూదేశ విశ్వవిద్యాలయమున సభ్యునిచేడి ఆంగ్లభాషాశీక్షణ మంతయు నిరుపయోగ మని తేలుచున్నది. భారతీయులు స్కాటిష్ విశ్వవిద్యాలయములందు దాదాపుగ నిపేక్షింపబడినటులనే ఎంచవచ్చును. ఇందుకు మద్రాసు సంఘమువారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, ఈ సూత్రమును మద్రాసు గ్రాడ్యుయేటులకు వర్తింపజేయుట మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము నవమానించినటులనే యగుననియు, వీరికిమాత్రము వర్తింపకుండునటుల ప్రయత్నింపమనియు, ఆర్నాల్డుగారినిగోరిరి. కాని స్కాటిష్ విశ్వవిద్యాలయమువారింత మాత్రముచే తమ సంకల్పమును విడిచెదరని యాహింపజాలము. ఆంగ్లదేశమునకు వెడలెడి విద్యార్థులలో 1913-14 వ సంవత్సరమున 300 మంది ఈ సంఘపు సలహాను గయిగొనిరి. ఈ వత్సరపు సంఖ్య 180 వరకును దగ్గెను. ఇంతకుపూర్వ మితరరాజధానులనుండి యీ సంఘపుసలహా గైకొనెడివారట. గతవత్సరము 5 గురు మాత్రమే యిటుల గనుగొనిరట. సింహాళ ద్వీపమున జరుగు లండను

ఎల్. యల్. బి. పరీక్షను గూర్చియు, లండను బి. యస్. సి. పరీక్షనుగూర్చియు; 12 మంది సలహా నడిగిరి, లండను ఎల్. యల్. బి. పరీక్షలో జయమందిన వారీ రాజధానిలో న్యాయవాది వృత్తి నభ్యసించవచ్చునా యని సందియము గలదు. ఈ విషయమును మద్రాసు హైకోర్టువారే నిర్ణయింపవలెనని, సలహాసంఘమువారు జెలుపుచున్నారు. వారీవిషయమై హైకోర్టునకు స్వయముగ దెలియబరచినటుల గానరాదు. జపాను, అమెరికాఖండపు విద్యావ్యవస్థల గురించి అనేకమంది సలహా నడిగిరట. జపానుగురించి, తమ కెన్డియూ తెలియదని కార్యదర్శిగారు దెలుపుచున్నారు. అమెరికా విద్యావిధానముగూర్చి గూడ వీరికంత మాత్రమే తెలియును. ఆంగ్లదేశములో విద్య నభ్యసించిన వారు గొందరు కార్యదర్శిని తమకేదయిన యుద్యోగము జూపింపు మని కోరిరి. ఈ దేశపు విద్యావిషయమై గూడ సలహా నడుగువారలు గలరు. వారికి కొంతవరకు సహాయము జేయ కార్యదర్శిగారు ప్రయత్నించిరి. ఆంగ్లదేశమునందు హైందవ విద్యార్థులు చాలవరకు సద్వర్తనమునే చూపి యుండిరనియు, ఒకరిద్దరు మాత్రము కొంత యవఖ్యాతి దెచ్చిరనియు, దెలుపబడినది. న్యాయవాది వృత్తినిగూర్చి సలహా లధికముగ గోరబడినవి. 19 మంది వైద్యవిషయమై గోరిరి. 10 మంది ఐ. సి. యస్. పరీక్షవిషయమై గోరిరి. 14 మంది ఇంజనీరింగువిషయము, 11 మంది వ్యవసాయము, 5 గురు అటవీ విద్యల గూర్చి సలహాల నడిగిరి. 4 గురు పోలీసుశాఖలో ప్రవేశింప గోరిరి. కాని భారతీయు లెవరును పోలీసుశాఖలో ఉన్నతోద్యోగములందు ప్రవేశించుటకు వీలులేదు. ఆంగ్లదేశమునకు వెడలెడి విద్యార్థులు సలహా గైకొనుటకు సిద్ధముగ నున్నారు. కాని తగిన సలహా లీ సంఘమువారిచే యొసగబడినటుల గానరాదు. ఇందుకు నిదర్శనముగ, 1913-14 వ సంవత్సరమునందు 303 మంది సలహా నడిగిరి. 1914-15 వ సంవత్సరమున ఈ సంఖ్య 201 వరకు దగ్గెను. నిరుటి వత్సరము 180 యయ్యెను. ప్రభుత్వమువారి సంఘమునకు వందనముల నర్పించిరి. సంఘోపయోగమును విస్తరింపజేయుట యవసరమని, నివేదికమును బట్టి గ్రహింప నగును.

లంబాడిల సెటిల్ మెంటులు

లంబాడిల సెటిల్ మెంటు గుంటూరుజిల్లా వినుకొండ తాలూకా మేల్లవాగునందు దోకటి కలదు. అందిపుడు రీతి కుటుంబము లున్నవి. 40 ఎకరములు భూమి వ్యయసాయము జేయబడుచున్నది. గరికపాడి సెటిల్ మెంటులో తగ్గుదల గన్నట్టుచున్నది. పాపాయిపాలెం సెటిల్ మెంటులో 1917 వ సంవత్సరమున 74 కుటుంబములుండెను. 1916 వ సంవత్సరమున 76 కుటుంబములుండెను. గతవత్సరమున 26 ఎకరములు సాగుజేయబడెను. మొత్తముమీద మూడు సెటిల్ మెంటులలో కుటుంబములసంఖ్య దగ్గెనుగాని, వ్యవసాయము గావింపబడు భూమి విస్తీర్ణము హెచ్చెను. పిల్లుల సెటిలు మెంటులో 24 కుటుంబములు మాత్రమే గలవు. 98 ఎకరములు సాగుబడి జేయుచున్నవి. ఇంకను లంబాడిలు భూమి చాలదనియు, ఎక్కువ భూమి నొసగవలయుననియు, గోరుచున్నారు. సెటిల్ మెంటులో తగిన నీటివసతి కలదని తెలుపబడినది. లాల్ పేటలో నొక పాఠశాలయు, చక్రాయ పాలెములో నొక పాఠశాలయు తెరువబడినవి. పిల్లులలో విద్యాసౌకర్య మసలే లేదు. విద్యా

సౌకర్యములు సం తృప్తిగ లేక బోవుట యే గాక, లంబాడిలు అప్పలపాలగు చుండుట శోచనీయము. ఇందుకు కారణము లరయుట భావ్యము. లంబాడిల వర్తనము సక్రమముగ నున్నదని ప్రకటించబడినది. 1912 వ సంవత్సరమున ఋణము 7881 రూప్యములు మాత్రమే యుండ, 1917 వ సంవత్సరమున అయ్యది 13,545 రూప్యముల వరకును బెరుగుటకు కారణము గాన్నింపదు. వ్యవసాయ మధికమయి, పాడివంట లధిక మయినకొలదిని, ఋణబాధ తగ్గుటకు మారుగ హెచ్చుట కేమి కారణమో తెలియకున్నది. అధికాకు లీవిషయమై తగుచర్యల దీసికొనని యెడల, లంబాడిలలో పోరాటములు పెరిగి, సక్రమాభివృద్ధికి భంగము కలుగవచ్చును.

వృత్తాంతములు

సింహాళమున కిక్కిరాకంతి వచ్చెను. — సింహాళదేశమున పరు మరకొన్ని దేశములకు ప్రయాణము చేయున్న శ్రీలంకీయుల ప్రస్తుతము ప్రయాణము చేయుటకు ఆహ్వానింపబడినది.

చెన్నపులోపడి మరణించెను. — తెంగుకూరులో ఉబునూరుపేటలో నివసించుచుండి నుబ్బుచ్చ అను సుక శ్రీ గతశనివారము నాడు సంకెగ చెన్నపులో బట్టల నుతుపమండగ కాలవారి చెన్నపులోపడి మరణించెను.

ధర్మసభలో చేసిన తీర్మానముల సందర్భమున బస్కాడేశముల తరపున మే14వ తేదీని రంగూరు జూబిలీహాలులో బహిరంగసభను జరుపుటకు తీర్మానింపబడినది. ప్రస్తుతము మేయెవ్వారోనన్న 57 రెడివాల్డుక్రాడకు గారు సభాధిపత్యము నహించెదరు.

బొంబాయి నగరమున ప్రత్తివ్యవహారముల నన్నిటిని పూర్తిగ పరిష్కరించుటకు మెక్లెన్లాప్రత్తిసంఘము సుకదాని నెలకొల్పుటకు తీర్మానింపబడినది తెలియచున్నది. మెక్లెన్లా, ఎస్. ఎస్. వాడియాగారి లీయంశముగూర్చి వివిధ సంఘముల వారితో నాలోచించుటకు బుధవారము నాడు బొంబాయికి వచ్చిరి.

బొగ్గుపడన మునిగిపోవుట. — కలకత్తాలో గత శనివారము మధ్యాహ్నమున బెంగాలు బొగ్గు కంపెనీవారి తాలూకు బొగ్గుతో నింపబడిన బొగ్గుపడన యొకటి హారాగుడ్డు జెట్టునుండి కిడర్ పూరున కొక తాడుములమున లాగబడుచుండెను. కొంత సేపగునప్పటికి తాడు తెగినది. పడన ప్రవాహముచే గొట్టుకు పోబడినది. హారావం తెన స్త్రులములలో నొకచానికి పడన కొట్టి పగిలి నీట మునిగిపోయినది.

శ్రీని ఎత్తుకుబోవుట. — కొలంబోలో ఏమిన్ ఆఫ్ఫ అను నొక యువకు డోక ముసలివారి పడుచు కుమార్తెకు గత శనివారమునాడు ఎత్తుకుబోయెను. ఆమెకుండి ఏమిన్ ఆఫ్ఫమీద కొలంబో మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో నేనుచేసెను. నీవు నీకుండితో ఇంటికి పోవలయునని మేజిస్ట్రేటు గారు రాసుకు ఆజ్ఞాపించిరి. ఏమిన్ ఆఫ్ఫ తన కాకాభంగము కలిగియున స్వహత్య చేసికొని మరణించెను.

బండిప్రమాదము. — తెంగుకూరులో కాలప్ప అను నొక యువకుడు ఈ నెల 1 వ తేదీ సాయంకాలమున బండితోలు కొనిబోవుచుండగ ఎద్దుతెరిరి బండి ఇప్తమువచ్చినవైపునకు తిప్పుకుబోయెను. కాలప్పన్న బండిమీదనుండి క్రిందకుబడినది. బండిచక్రము వానిమేడవైపుండి బోయెను. వాడుతక్షణమే విజ్ఞోయకానుపుత్రికి దీసుకుపోయెను గాని వాడచ్చట మరణించెను.

ఇండియను మెడికల్ సర్వీసు తాత్కాలికపు ఉద్యోగులకు వివిధాంశముల బోధపరచు నిమిత్తము యుద్ధాంగము వరకును రాయలుండిగో నొకపాఠశాల నెలకొల్పుటకు తీర్మానింపబడినది. సంవత్సరమునకు మూడుమాసముల బోధింపబడును. మే 1 వ తేదీనుండి జూలై వరకును, ఆక్టోబరు 1 వ తేదీనుండి డిసెంబరు 31 వ తేదీవరకును జనవరి 11 వ తేదీ మొదలు ఏప్రిలు 14 వ తేదీవరకును మూడుమాసముల బోధింపబడును. ఇక ముందు తాత్కాలికముగ నియోగించు ఉద్యోగియు లండనును మొదటి సమయముననే పాఠశాలలో చేరవలయును.

విరోధామహానంగాముము

(రైతుకు ప్రతిపత్తి)

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు.

లండను, ఏప్రిల్ 29:— ప్రజలనుండిగల పొన్న మొదలైన వైమానిక కాశ్యపిని తేయిద్దగారు వైమానికబలమును గూర్చి జరిగిన వాదమునకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు నిట్లనిరి. “క్రిందటి నెలలో మనకు గలిగిన వైమానిక నష్టములు కొంచెము హెచ్చుతక్కువగా క్రిందటి సంవత్సరపు ఏప్రిల్ నెల నష్టములకు సమానముగా నే యున్నవి. జర్మను విమానములు క్రిందటి సంవత్సరపు ఏప్రిల్ మాసముకంటె రెక్త రెట్లెక్కువగా నుండినవి. ఇటీవలి యనన్వందమున మన వైమానిక ప్రాధాన్యములందు మూడింటి కంటె నెక్కువగా విమానము లెక్కువగా వినియోగింపబడలేదు.

ఇంగ్లండు

సోమవారమునాటి ఘోరసంగ్రామము

పత్రికలొనర్చుచున్నది

లండను, మే 1:— సోమవారమునాడు జరిగిన మహాసంగ్రామపు వివరము లొక్కటొక్కటిగా జేయుచున్నది. ఆనన్వందన మారంభమైనది మొదలు శత్రువులెట్టితరున నెన్నుదును భీకరముగ నభజయ మొందలేదని రుజువు చేయుచున్నది. సంగ్రామ మెట్లు ప్రగతించినదో యని తెలియింతవరకును ఊహించుకొనవలయును. పత్రికలెప్పుడు తమ వివరములను దుత్సాహ విశ్వాసములను నూచింపు చున్నవి.

ప్రముఖ పత్రికలు యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—గతించినకొలది వారములయందు డెన్వియో దారులు సంగ్రామముల నీక్షించి యున్నాము. గాని యాయుధమున జర్మనీయులు పొందిన యభజయమునంటి డెన్వియో సుఖించియుండలేదు. మిత్ర మండలికే యంక మెంతయు కుభసాచకమై యున్నది.

శత్రువులవై దాడి విడిచి మన ప్రైవేటు లాదాడియందు విజయమును పొందినయెడల ప్రజలందరూ విజయమును గమనింతురుగాని సోమవారమునాడు మన ప్రైవేటులు స్వరక్షణ మొనర్చుకొనచు, శత్రు సేనలను పారదోలి తమ కేంద్రమదమును లేకుండజేసికొనినవి. ఇట్టి విజయములను లాభములే కనోలేదు. వైరిబలము నణచివేయ మనము యత్నించుచున్నాము. సోమవారము యుద్ధమున వైరిసేనలెంతయు నష్టమును పొందినవి. ఈ యంకమున దృష్టిపథమున నిడికొని సంగతి సందర్భములను వివరించినచో జర్మనీయుల వ్యర్థ విధియు కాగలదు. గత ఆరువారముల సమరమునందును వారు విజయములను పొందియున్నారన్న మాటయే గాని వారెన్నిసార్లు అధికమగు నష్టములతోడ వెనుకకు గొట్టుబడిరి. వీటన్నిటియందును సోమవారమునాటి ఆ ప జ య మ గ్ర గణ్యము. జర్మనీయు లొక్క కెమ్మెలు పర్యవేక్షణను బంధింపగలిగిరి. ఇంతకుతప్ప వారికన్నియు నభజయములే కలిగినవి. లాదెన్సి కాలన, బెల్జియమునంగము, విల్లర్న బ్రిటానో రంగములయందు జరిగిన యుద్ధములలో వాకోడింపబడిరి. వర్తమానమున వారు బెల్జియం ఈ ప్రెసు రంగమున నోడింపబడిరి. ఈ అభజయములకుల అంగ్లరానుదళములది జనువిశ్వాస మతిశయించెను. జర్మనీవారి రిజర్వుదళము లన్నియు నంతమగుటకు వారు మరికొన్ని తావులయందు దళమును మొందుట సిద్ధము. జర్మనీయు లెచ్చట ముచ్చటించినను, తామస్థలమున సంసిద్ధులయి యున్నామని మిత్రమండలివారి నొకగాధవిశ్వాస ముపరిచియున్నది. స్వల్పమగు ప్రైవేటుతోడను, తదితరముగు అనుకూల పరిస్థితులయందును మిత్రమండలివారి నొకలక్షశత్రుసేనను చెదరగొట్టి యున్నారు. కాన ఈ ప్రెసును విమరమును ధయిర్య మొందు మిత్రమండలి వారియందు దృఢమైనది. క్రొందరకన్నముల క్రితము బెర్లనుబట్టుటకు జర్మనీయులెంతయూత్సాహముగ నుండినో, నేడు ఈ ప్రెసునుబట్టుకొన వారంతయూత్సాహముగ నున్నారు. వెనుక బెర్లను నుండిట్లు జరిగినానో, అట్లే ఈ ప్రెసును యెద్ద నేడు జరుగు నట్లున్నది. వర్తమానమున మనకు ఈ ప్రెసు నష్టమంత ప్రాధాన్యముగాదు. కాని బెర్లనునష్ట మాకాలమున ప్రమాదకరముగ నుండెను. వైరులకంటె స్వల్పమగు సేనలతోడ తమ స్థానములను రక్షించుకొనగలవని మిత్రమండలివారు రుజువు చేసియున్నారు. కాన ఈ ప్రెసును సంరక్షించి తమస్థలమున శత్రువుల కధికమగు నష్టములను కలిగించుట లాభకరము.

పరిస్థితులన్నియు, సోమవారమున, జర్మనీయులకే అనుకూలముగ నుండినవి విశేషము లొత్తిపలుకుచున్నారు. ఫిరంగులు ఫిరంగిదళము ప్రైవేటులు వారికధికముగ నుండినవి. పరిస్థితు లింతయునుకూలముగ నుండినను, వారు విశేషమగు సేనను గోల్పోయి, కుదకపజయమును పొందియున్నారు. జిల్లికు, లాక్లిట్టులకు నడుమ అంగ్ల సేనయొక్క టియో రి డివిజనుల జర్మనీ సేనను చెదరగొట్టెను. పరాసు సేన యంతకంటె విస్తారమగు పరాక్రమమును జూపెను. అంగ్లేయులకు పొన్నపుగ, పరాసు వారత్యంతమగు సహకారమున వైరుల నెదిరించుచున్నారు.

వీరులగు వైమానికులు

మధ్యవర్తిత్వములు.

లండను మే 1:— వైమానిక దళమునకు చెందిన యిరువురు యంత్రగులకు విక్టోరియా క్రాసు లొసగబడినవి. వైమానికదళం లెట్టి నెంటు ఏలెను జెర్మన్ అనునతడు శత్రు విమానము లెదిరి నెదిరించి, వానిలో నొకదానిని తగులబెట్టెను. అనంతరమున శత్రువిమానకాల నొకదాని నెదిరించెను. నేలకు దిగవలయునని యత్నించుచుండిన శత్రువిమానములు 19 టి నాత్ డెయిన్స్ వానిలో నొకదానిని ధ్వంస మొనర్చెను. పిదప శత్రు విమానము లనేకము లీతనిపై గవిసినను సరకుచేయక, చిట్కలలో నుండిన వేరొక వైమానికుని గావ నితడు పోయి యట మరియొక శత్రువిమానమును గూర్చెను. పిమ్మట నీతనినెదిరింప విమానకాలనుండి క్రొత్తగ వాయుమండలమున కెగిసికొన్ని విమానముల మధ్యమున నీతని చిక్కుకొనెను. తననాయకుడు మరలకలసిదని సంజ్ఞ చేయు వర కితడు సమరమును విడువడయ్యెను. గాయపడియు, తన్ను వెంబడించుచున్న శత్రువిమానముల నీత డొంటరిగా నెదిరించుచుండెవాడు. తుదకు శత్రువులసంఖ్య యధికమై యీతడు నేలగుల్లుబడినాడు.

లెట్టి నెంటు ఎ. డబ్ల్యు హేమం డనువానితోడ రెండవ లెట్టి నెంటు ఏలెను మెక్లొయిడను నతడు వాయుమండలమున బోవుచుండ శత్రువిమానములు 8 అతనికెదురయ్యెను. ఆసమయమున వారిరువురును నేలకు 5 వేల అడుగులయెత్తున నుండిరి. యంత్రము నతిచాకచక్యమున మెక్లొయిడు నడపుచుండ హేమండును నతడు శత్రువిమానముల మూడింటిని పడగొట్టెను. అనంతరమున మెక్లొయిడు 5 సార్లు గాయపడిన. మెక్లొయిడును నిలవయుండు స్థానముననొక గుండు చొచ్చుకొని విమానము మండిపోవుచుండెను. అతనికి మెక్లొయిడు తన కాళలమునంతయు వినియోగించి మంటలు విమానమునంతయు నావరింపకుండునట్లు విమానమును మెల్లగ క్రిందపడింపుచుండ, హేమండునతడు శత్రువుల వై ఫి రంగులను పేల్చుచుండెను. హేమండుగూడ 6 సార్లు గాయపడిన. ఇంతలో విమానము నోవనుల్యాండులో పగిలిపోయెను. మందున్న విమానమునుండి మెక్లొయిడు తన సహకారి నీవలకు లాగివేసెను. వేరొక బాంబు మెక్లొయిడున కీ సమయమున దగు లొక్కెను గాని యాతడు తనమిత్రు నొక సురక్షిత ప్రదేశమున తేర్చి తాను రక్తక్షయముచే నేలబడిపోయెను.

బ్రిటిషు కాథలిక్కు యూనియను

లండను, మే 1:— గ్రేటు బ్రిటను కేథలిక్కు యూనియను సంఘమువారు బెర్లండు కేథలిక్కు మతగురువులు నిష్పంధమైనక నేతకు వ్యతిరేకముగ వరించుటకు తమ విచారమును వెలుపుచు నొక తీర్మానము చేసిరి. సామ్రాజ్యసంరక్షణార్థమున మానవజాతి ఉపకారార్థమున జేయు ఈ మహాయుద్ధమున యుద్ధమేకు కింగ్డునునందలి ప్రతివారును తమ విధ్యుక్త భగ్యముల నిర్వహించుట న్యాయము. అట్లయ్యె మతగురువులు తాత్కాలికపు రాజకీయములందు ప్రవేశము గలిగించుకొను లెంతయు విచారకరము. ఈ తీర్మానములను పోపుగారికి పంపించవలసినదని సభాభ్యుత్థులు శత్రు ప్రభువుగారు కోరబడిరి.

పొన్న మొంటులో తర్కము

లండను, మే 1:— ప్రజలకు తొన్నకరముగ నుండునట్లు ల “విండిక్తివు” యుద్ధనాక నిష్పటికన్యములతో నట్లనేయుంచి న బాగుగ నుండునా లేక బాగుచేయించిన బాగుండు నాయను

విషయమును దొరతనమువారు తాలోపించుచున్నారని డాక్టరు మెక్లూరాగారు ప్రజలనుండిగలను తెలిపిరి.

మూడిండ్లనుండియు గాలిపోలి, ఈజిప్టు, పేలస్టీనులందు యుద్ధము సునరించుచుండిన సైనికులకు అవకాశము గలిగినంత నె నెలవు నొసగవలయునని వాటుగా రూపొందిరి. ప్రస్తుతము ప్రాన్సులో యుద్ధ మొనరించుచున్నవారికి నెలవీయబడదనియు, అవకాశముగలిగినపుడు వాటుగారు చెప్పిన సైనికుల సంగతి దయానుకంపమున హేగు గారిచే బాగుగ నాలోచింపబడుననియు మెక్లూర్నుగారు చెప్పిరి.

గిల్బర్టు గారికి ప్రత్యుత్తరము నొసగుచు మెక్లూర్నుగారు రిట్లు చెప్పిరి. మార్చి 21 వ తేదీనుండియు శత్రువులు క్రొత్త తరగతి బాంబులనుగాని గానునుగాని ఉపయోగించుచున్నట్లు ల గన్పించదు.

హేలెండువారిస్థిమార్పు.

అంగ్లేయులలేక.

లండను, మే 1:— మిత్రమండలివారి కేవులలో నున్న హేలెండునాకలను అంగ్లేయులు వశపరచుకొని యున్నారు. ఈసందర్భమున హేలెండువారినిపిన లేఖకు అంగ్లేయులు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. 1917 సం॥ నవంబరు మాసమున లండను నగరమున ప్రారంభమైన రాయబారములు మొదలు ఇంత వరకు జరిగిన విషయములను గూర్చి ప్రజలు, హేలెండు వారు ప్రచురించిన యంశములనుబట్టి, దురభిప్రాయపడుదురని వైప్రత్యుత్తరమున వివరింపబడినది. అనంతరమున రాయబారముల వృత్తాంతము వివరింపబడినది. హేలెండు ఇంగ్లాండు దేశములకు జరుగవలసిన సమాధానపు పరతులు నిర్ణయింపబడినవి. ఈపరతులకు హేలెండు వారు తమ యా మో ద ా ము నొసగలేరి. నాకలనుగూర్చి జనవరి 20 వ తేదీని హేలెండు నకును అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములకును సమాధానము జరిగియున్నదిగాని జర్మనీవారి వైరభావమున నాసమాధాన మామోదితము కాలేదు. సమాధాన మొనర్చుకొన మరల నొకసారి యత్నములు జరిగినవిగాని ఆయంధములతో గూడి నాకల సుపయోగింప రాదని హేలెండువారి భయంతరము చెప్పినందున వైయత్నము వ్యర్థమయ్యెను. అందువలన దచ్చివారి నాకలను మిత్రమండలివారు వశపరచుకొనిరి. మిత్రమండలి వారి నాకలను దీసికొనియెడల, జర్మనీవారు వానిని దీసికొందురు.

ఏయే పరతులవై అంగ్లేయులు దచ్చివారి నాకలను దీసికొనినో మార్చి నెల 21 వ తేదీని వివరింపబడినది. ఆ యంశములన్నియు మరల నీ ప్రత్యుత్తరమున స్పష్టముగ వివరింపబడినది. ప్రభువును నూచింపబడిన సమాధానమునకును వై పరతులకును వ్యత్యస్తములేదు. అమెరికానుండి హేలెండు నకు ధాన్యమును చేర్చుటకు సంయుక్త బాలకవర్గములు సహాయ మొనర్చి యుండినది. అతికి విషయములయందు హేలెండు వారితోడ సమాధాన మొనర్చుకొన అంగ్లేయులు సంసిద్ధులై యున్నారని వైలేఖయందు వివరింపబడినది.

బ్రిటిషు నావికాసప్తములు.

లండను, మే 1:— నావికాధికారుల ప్రకటనము. కాన్సి ప్రెసునాకను ఏప్రిల్ 25 వ తేదీని శత్రువులు తమయధనాకతో నెదిరించి ముంచివేసిరి. అయిదుగురు ఉద్యోగియులును, ఒక నావికుడును గానించుచున్నారు. చంపివేయబడిరని తలంపబడుచున్నది. ఏప్రిల్ 28 వ తేదీని 90 వ టార్పెడో నాక మునిగిపోయెను. ఒక ఉద్యోగియు 12 రు నావికులును గన్పించుచున్నారు.

ఇంగ్లాండు నిర్బంధ ప్రైవేట్.

పొన్న మొంటు సభలో ప్రశ్నలు.

లండను, మే 2:— ఇంగ్లాండులో నిర్బంధ ప్రైవేట్ నేనాకాసన ముఖజరుగకుండచేయ కొందరు యత్నించుచున్నారు. ఈ యుద్ధము మిత్రమను ప్రధానమంత్రి సలహా దీసికొని యుండెనామని ప్రజాసభయందు జూచెనుగారు ప్రశ్నించిరి.

అవసరమైనయెడ న్యాయకాన్త్ర సంబంధమగు విషయముగూర్చి దొరతనమువారు న్యాయవాదుల సలహానులుచుకొందురని డ్యూకుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

నిర్బంధ ప్రైవేట్ నేనెదిరించుచు 17 రాజకీయ సంఘములు, ప్రమాణముల నొనర్చియుండినని న్యాయము గారనిరి.

ఇంగ్లాండు ఏప్రిల్ జనరలు యావిషయమును గూర్చి యాలోచించు చుండినది డ్యూకుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

బహిష్కార ప్రదేశముల విస్తరించుట.

అంధ్ర, మే 1:— నావికాధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:— జర్మనులు దమాదాక్షిణ్యములు లేక బహుశ్రావ్యముగ జలాంతర్గాములను మందుగనులను ఉపయోగించుటకు మే 15-న తేదీనుండి ఈ క్రింది ప్రదేశముల పంక్తిని దాటి ఓడలేరు. (1) తూర్పున లాటిట్యూడు 59/29 ఉత్తరపుటాంశిట్యూడు 4/49; (2) తూర్పున లాటిట్యూడు 59/29 ఉత్తరపుటాంశిట్యూడు 0/11. (3) పశ్చిమమున లాటిట్యూడు 59/29 ఉత్తరపుటాంశిట్యూడు 0/50. (4) పశ్చిమమున, లాటిట్యూడు 59/20. ఉత్తరపుటాంశిట్యూడు 0/50. (5) తూర్పున, లాటిట్యూడు 60/21: ఉత్తరపుటాంశిట్యూడు 0/10. (6) తూర్పున, లాటిట్యూడు 60/00: ఉత్తరపుటాంశిట్యూడు 4/56. ఇవి గాక నావికాదళమున సుమారు నందలి పశ్చిమమున సరిహద్దుల మొదలు మొదటి పరిధిలోనున్న నావికులు పరిమాణము చేయవలసిన హెచ్చరికపడెను.

ఆయవ్యయవ్యయము.

అంధ్ర, మే 2:— ఆయవ్యయవ్యయము పార్లమెంటు ప్రజాసభయందు దాఖలైనది. తనముల మొత్తము 84 కోట్ల 20 లక్షల పానులు. ప్రజాసభవారి రిస్కీ తీర్మానములను కొంతవీక్షించి చర్చించి యామోదించిరి. పంచదారపై కొత్త విధింపబడిన పన్ను ఆమోదించబడినది. హెచ్చింపబడిన యితరపన్నులగుడ నామోదించబడినవి. తీర్మానము లామోదించబడిన పిదప ఆయవ్యయవ్యయము ప్రభుత్వమున దాఖలైనది.

అంధ్ర, మే 2:— జంజీవారు దొరతనమువారు యుద్ధ క్షయముల నిమిత్తము 20 వేల పానుల విరాళము నొసగగా దొరతనమువారు కృతజ్ఞతా పూర్వకముగ సంగీకరించిరి. ఇప్పటికి దొరతనము వారిచ్చిన సొమ్ము మొత్తము 70,000.

అంధ్ర, మే 12:— బ్రిటిషు అమెరికా కార్మికుల సభలో అంతర్జాతీయ సంధిసభను గూర్చి యేమియు తీర్మానింపబడలేదు. అమెరికా ప్రతినిధులు పశ్చిమరంగమున జూడగేరి. పిమ్మట బ్రిటిషు కార్మికుల సభ మరల జరుగబడును.

కెనడా

కెనడావారి యుద్ధవ్యయము.

అధికమంత్రి చెప్పిన యంశములు.

అట్లా, మే 1:— ప్రజాసభయందు దాఖలైనది. మొత్తముగా రిట్లనిరి. ఈ వర్షమున యుద్ధపు వ్యయము 6 కోట్ల 90 లక్షల పానులు. యుద్ధారంభమున నుండియు, మనకు యుద్ధము క్రింద 17 కోట్ల 80 లక్షలు వ్యయమయినవి. కెనడా రాష్ట్రమునకు 24 కోట్ల పానుల ఋణమయినవి. ఈ వర్షమున 5 కోట్ల 60 లక్షల పానులు లోపమునచ్చును. కెనడా యందు ఋణ మొనర్చి యీ లోపమును భర్తీ చేయుదురు.

వర్షమురంగము

గతరేండు మాసముల యందును

బంధించబడిన శత్రు సైనికులు.

అంధ్ర, మే 1:— బెత్తూరు పరిసరమున సైన్య శివక భాగములయందు శత్రువులు తీవ్రముగ చరించెను. లోక్రియందలి పరాసుస్థానములవైగాడ వైరులు అగ్నిగోళముల ప్రయోగించిరి. అచ్చటచ్చట స్వల్పముగ పోరాటము సంభవించెను. మార్చిమాసమున 1861 మందినిన్ని, ఏప్రిల్ మాసమున 5241 మందినిన్ని బంధించితిమి. మార్చియందు బంధించబడిన 593 సైనికోద్యోగులను ఏప్రిల్ లో బంధించబడిన 186 రు ఉద్యోగులను వైసంఖ్యలయందు చేరియున్నార. పరాసువారు బంధించిన సైనికులు సై సంఖ్యలయందు చేరియుండలేదు. విమాన సంచారమును గూర్చి మార్చిలో హేగుగారిట్లు తెలియజేయుచున్నారు:— నిన్నటిదినమున క్షణించి మంచుపడినది. లోక్రి పూర్వజిల్లలకు నడుమనుండు సైనికులపై బాంబులను పేసిరి. శత్రువిమాన మొకటి గూల్చబడినది. మిగిలిన ముందు గాన రాకున్నదని ఆంగ్లేయులు ప్రకటించిరి.

శత్రు సమరము.

అంధ్ర, మే 2:— మాంటిడియరు ఉత్తరభాగమున ఫిరంగులు తీవ్రముగ కాల్చబడినవి పరాసువారు ప్రకటించుచున్నారు.

శత్రు సమరము మాత్రమే.

అంధ్ర, మే 1:— అంగ్ల ప్రధానస్థానముల యందున్న రైటు విలేఖకుడు నే డిల్లు తంత్రివార నంతుచున్నారు. గతదినమున రంగము నందంతటను శత్రు సమరము మాత్రము జరిగియున్నది. కెమ్యూల పర్యవేక్షణ ఆంగ్లపరాసు దళములు శత్రువులను ప్రయోగించు చున్నవి. ఈ యుద్ధము సత్క్రమించి శత్రు సైన్యములు ముందుకు బోవక పోయినవో, మజుబా యందువలె వా రోడుటయు, పర్యవేక్షణమున శత్రు సేన నశించుటయు నిశ్చయము. ముందుకు బోయి మాంటి కాల్చు పర్యవేక్షణ నంతయు బట్టుటకు శత్రు వైరులకిప్పుడు వేరుమాగము లేదు.

అస్ట్రేలియాను లోకస్థానమును బట్టుట

శత్రువు యపయోగించుచున్న సైనికులు.

అంధ్ర, మే 1:— నేటి సాయంత్రమున అంగ్ల ప్రధాన స్థానములనుండి రైటు విలేఖకుడిట్లు తెలియజేయుచున్నారు:— మెర్రీను పరిసరమున నుండు శత్రుస్థానము మొకదానిని అస్ట్రేలియా సైన్యములు దొమ్మి యొక్క బట్టుకొనినవి. ఇటీవల సమరమున సంభవించిన నష్టములను పూరింప జర్మనీయులు తమ దిహిలనుండి విశేషముగ సేనలను రప్పించుచుండిరి. పదుమాడవ రిజిమెంట్లమున కిటీవల 250 మంది బాలు రనుపబడిరి. వీరిని 1920 సం॥ న యుద్ధరంగమున కనుపవలసియున్నది. ఎనిమిది వారములకంటె నధికమగు సైన్యశిక్షణమును వీరు పొందలేదు. అత్యావశ్యకమైనగాని యిట్టి కృత్తులను యుద్ధరంగమున కనుపగూడదు.

ప్రభుత్వములయందు నడచుచున్న సమరకార్యములను గూర్చి ఉద్యోగులు నిజస్థితిని వెలువక బూటకముల జెప్పచున్నారు. ఏదయే మట్టికి తొలగగొట్టబడినవో, తాము నిజముగ మట్టిదేపదలచి యుండలేదనియు వైరుల బలమును పరిశోధించు మట్టిదేచితిమనియు వారు చెప్పదురు.

నూతన రాయబారి.

అంధ్ర, మే 2:— దర్శిప్రభువు పరాసు దేశపు రాయబారిగ నేర్పరుపబడి యుండెను. ఈతడు తన యుద్యోగపు టుత్తరములను పరాసు దేశపు టభ్యుత్థులకు జూపు సం దర్శమున సంతోష పూర్వకముగ ప్రసంగముల కవకాశము గలిగెను. పరాసు సైన్యముల పరాక్రమమును దర్శి ప్రభువు ప్రశంసించుచు, ఆంగ్లేయుల భావమునం దెట్టిమార్పును కలుగలేదని వారుచెప్పిరి. ఆంగ్లేయులు సమరమున విజయమును బొందుటకు దృఢనిశ్చయంబై యున్నారు. అగ్గిక్షోభు పోయి స్కేరు గారు వైప్రసంగమున కనుగుణ్యమగుతీరున ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

జర్మనీయులు విజృంభించుట.

అంధ్ర, మే 2:— మార్లు హేగుగారిట్లు తెలియజేయుచున్నారు:— మెర్రీను పరిసరమునను విల్లర్సన్ బ్రిటానారంగమునను నేటియందుమున శత్రుశత్రుదళములు విజృంభించెను. ఎర్రాను, లెస్సె, సెంటు విస్సెంటురంగముల యందు నిన్నరాత్రి యుద్ధము జరిగినది. పదాతి యుద్ధము సంభవించలేదు.

అమెరికా

కెనడా రాష్ట్రముల సహాయము.

అట్లా, మే 2:— ప్రజాసభయందు మెక్లిన్ గారిట్ల నిరి:— 1915 సం॥ము దిశంబు 1 వ తేదీనుండి యుద్ధములము 149000000 పానులు. ఈ మొత్తమున కెనడా యందు 140000000 పానులు జరుగెను. కెనడా యందు కొనిన వస్తుల సందర్శమున బ్రిటన్ రాష్ట్రమునకు 40 కోట్ల పాను లొసగబడినవి. ముందు సంవత్సరమున 186000000 పానులు వ్యయమగును. యుద్ధపుఖర్చుల క్రింద 85000000 పాను లున్న, సామాజ్య దొరతనమునకు 65000000 పానులను యియ్యవలసి యున్నది. అన్ని ఆధారములనుండియు ముందువర్షమున వచ్చు ఆదాయము 140000000 పానులు. యుద్ధసమయమున సారాయిల దిగుమతి నాపివేసినందువలన సంవత్సరమునకు 80 లక్షల పానులు నష్టమగుచున్నవి. కెనడా వారి రెటులైన యుద్ధమును సాగింప సహాయపడ నిశ్చయించి యున్నారని మెక్లిన్ గారు గంభీరముగ పలికిరి.

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు, జపాను.

వాషింగ్టన్, మే 1:— జపాను కొత్తరాయబారి చేసెను వియూషి గారు వెనిడెంటు విల్లెస్ గారికి తన యుద్యోగ

గవర్నరులు నడించుచు అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్ర జపానుల సరళ సమ్యక్సాధన సహకారతలను దృఢపరచి పెంపొందించుటకు తా నన్నివిధములను ప్రయత్నించునని తెలియబరచెను. అందులకు తగిన ప్రత్యుత్తరము నొసగుచు వెనిడెంటు విల్లెస్ గారిట్లు వాక్యమిచ్చిరి. జపానీయుల సమ్యక్సాధన విధానమునకు చేసెను వియూషి గారి నిరూపకమే ప్రబల నిదర్శనము. ప్రస్తుతము తామరువు శివ్యాలుకార్యోన్మోగమున పని చేయుచున్నారో ఆ సహకార ప్రయత్నము లింతవర కిరుదేశములవారికిని గల స్నేహపాతమును విశేషముగ దృఢపత్తరము చేయగలవని తాను విశ్వసించుచున్నాను.

అమెరికావారి సేనలు

హెచ్చింప వలసినదను బిల్లులు.

వాషింగ్టన్, మే 2:— సెంటు సభయందు మూడు బిల్లు లుపాదింపబడినవి. అమెరికా సైనికబలమును వృద్ధి చేయవలసినదను బిల్లు 1500000 మంది సైనికులను చేర్చు అభ్యుత్సాహ కధికార మొసగెను. రెండవబిల్లునందు 30 లక్షల సేనను చేర్చవలసినదనియు, మూడవదానియందు 50 లక్షలు చేర్చవలసినదనియు, వివరింపబడి యున్నది. సైన్యములను వృద్ధి చేయుట కొనసంపబడిన యితర సూచనములను దొరతనము వారాలించింపుచున్నార నాకానిర్యాణములపై నీనూచము రెట్లుపర్యవసించునదియు ఆధారపడి యుండును.

భారతీయుల కుట్రవిచారణ

కాన్ఫ్రాన్సిస్కో, మే 2:— భారతీయుల కుట్రకేసులో మొదట కాన్ఫ్రాన్సిస్కోలో జర్మను కాన్సులు జురలుగ నుండిన బాపుగారికిని, వానుమాను గారికి అత్యుత్తమ కఠినశిక్ష విధింపబడినది. చెరి రెండు సంవత్సరముల కఠినకారాగారవాస శిక్షయు, చెరిపదివేల డోలరుల జరిమానాను విధింపబడినది. మొదట జర్మను మిలిటరీ అటాచీ గానుండిన వాను బ్రెంకిను గారికి రెండు సంవత్సరముల శిక్ష విధింపబడినది. కేవెల్లీ అనువానికి 15-మాసముల శిక్ష విధింపబడినది. తిక్కిన వారలకు చిన్న చిన్న శిక్షలు విధింపబడినవి. ఈశిక్ష యేమియు చాలదని న్యాయాధికారి చెప్పెను. నాగరికతా ప్రపంచమే మాత్రమును సహింపజాలని కొత్తయేర్పాటు నిజర్యుక్త్రాహు లేర్పరచిరి.

రష్యా

రాజద్రోహుల నిరాముఢుల జేయుట.

మాస్కో, ఏప్రిల్ 23:— పెట్రోగ్రాదు నగరమున 22 వ తేదీ నాటిరాత్రి రాజకీయద్రోహులు నిరాముఢులుగ చేయబడిరి. జనరలు కేలడినుగారి దళములు కోవోస్కెరు కాన్సులో ప్రవేశించినవి గాని సోవియట్లు దళములచే మరల తిరిమిపేయబడినవి.

జారుప్రభుత్వమును మరల నెలకొల్పుట.

అంధ్ర, ఏప్రిల్ 30:— మిత్రమండలివారి కనుకూలముగ నున్న రష్యాను నాయకుల పరాధవింపవలయునను నుద్దేశముతో రష్యాలో మరల జారుప్రభుత్వమును నెలకొల్పుటకు కొందఱు ప్రయత్నించుచున్నారను వదలిక జర్మనులేకారణమని పరాసు పత్రికలు తెలియబరచుచున్నవి. జర్మనుల ప్రవేశమున న్యాయమంతము చేయుటకు గాను పెట్రోగ్రాదులో కలహము లభివృద్ధిచేందుట జర్మనీ కెంతయు లాభకరములని ఆ పత్రికలు స్పష్టము చేయుచున్నవి. పెట్రోగ్రాదులో జరుగుచున్న సంగతుల నన్నిటిని బాగుగ నెఱిగియుండి యున్నారనియు, పెట్రోగ్రాదునందలి సంగతుల నరయుటకు వారుమాస్కోలో విచారణ సలుపుటంతయు శేవలము మోసమునకే యనియు అవి అనుమానించుచున్నవి.

రుమేనియా

బెసరేబియాను రుమేనియనులు కలుపుకొనుట

రష్యావారి యసమృద్ధి.

మాస్కో, మే 1:— ఇంటిటనుండియు బెసరేబియ తమరాష్ట్ర భాగమని రుమేనియా దొరతనమువారు ప్రకటించి యున్నారు. ఇది యన్యాయమనియు, రుమేనియా దొరతనమునకు రష్యావారికినిబిగిన సమాధానమునకు చిన్నముగ నున్నదనియు, బెసరేబియా ప్రబల యాశయములకు భంగకరమయి యున్నదనియు రష్యావారు ప్రకటించు చున్నారు.

బెల్జియము

బెల్జియము ఖైదీల దుస్థితి.

లండను, ఏప్రిల్ 30:— ఒక్కవేల యిన్నియును, మాబూజీ లహోమాత్రమే 25 వేల మంది బెల్జియముపురుషులను కుజ్జవాండ్ల జర్మనులు బలవంతమున పైనికపునేను చేయించుకొనుచున్నారు. కైదీలనివాసములందలి మరణసంఖ్య భయంకరముగ నున్నది. యుద్ధ సేవకు పనికిరాని తరిమిచేయబడినవాని స్థానమున కొత్తకైదీల నేకమంది చేర్చబడుచున్నారు.

జర్మనీ

ప్రహ్వపిన్నికల సంస్కరించుట

ఆమెర్స్టాడు, మే 1:— ప్రహ్వపిన్నికలు సభలలో యుద్ధాంతమువరకు ఎన్నికల సంస్కరించుచు నొకటిల్లు ప్రవేశ పెట్టబడెను. దానినికను నిలిపి వేసిన అంతరంగిక శాంతికి చాలాభాగ కలుగగల దని ప్రేయిద్యుగారు చెప్పిరి. “జేత గ్రోహ్” యనుపలుకులు మిచ్చుచుట్టుచుండ సాంఘికవాది హాఫ్మన్ గారులేది ఈ తీర్మాన మంగీకృతముగు నెడల రణ రంగమునందలి వైనికులు యుద్ధముచేయకుండ చేసెన ననెను. పిమ్మట తీర్మానము తీర్మానముయ్యెను. 883 రు ప్రతికూలముగను 60 గురు అనుకూలముగను అభిప్రాయములనిచ్చిరి అనేకులకు ఎన్నికపు స్వాతంత్ర్యముల నొసగుటకు దొరతనమువారి వ్యవధిలేదనియు, దానివలన అందఱికిని ఎన్నికపు స్వతంత్రత లభించుటచేతనే దొరతనమువారిపై పడరనియు, అత్యంత మాన్యుల గలిగించు సంస్కరణముల నాపివేయ వలయునను నూచనము దొరతనమువారు చాగుగ నాలోచించు రనియు ఇప్పుడు నిరాకరించిన దాని నింకొకపుడు బలవంతముగ సభ వారంగీకరింప వలసినదనియు కొంటు హెర్బిలింగు గారు చెప్పిరి.

మధ్యపథమున పోర్చుగారు తనకక్షణాని వారిలో న నేకమంది విల్లు నంగీకరించెద రనెను. పిమ్మట తర్కముమరి యొక దినమునకు నిలబ బడెను.

హాలెండు రాష్ట్రమును నిర్బంధించుట

జర్మనీయుల యొక్క కారణములు

ఆమెర్స్టాడు, మే 1:— జర్మనీవా రేకోర్కెల నెలవరించికో, హాలెండువా రెట్టిప్రత్యుత్తరము నిచ్చికో స్పష్టముగ హాలెండు పత్రికల కింకను తెలియబున్నది. పెద్దనది ఒక్కొక్కాని తా ముపయోగింప నియ్యకొన వలసినదని జర్మనీయులు కోరియున్నారనియు హాలెండువా రందులకు వ్యతిరేకించిరియు ప్రజలనుకొనుచున్నార “వెటిటుజర్నల్” పత్రికా ప్రతినిధి టెలిగ్రాఫ్ పత్రిక దైర్యరగు హాల్డ్రూ గారితోడ ముచ్చటించ వారిట్లు:— స్విజర్లాండు హాలెండు రాష్ట్రములను జర్మనీవారు బెడరించిచూచి తగిన స మ య ము రా లే దని యూ ర కు న్నారు. ఆండ్ల యులు ను పరానువాయను జర్మనీయులను తీక్రముగ నెదిరించుచుండినందువలన ఆరంగములనుండి వైద్యముల దీసి హాలెండువై జర్మనీయులను పంప బాలరైరి. అందువలన హాలెండు రాష్ట్రమున కెట్టిప్రమాదమును వాటిలలేదు. జర్మనీవా రోడిపోవుచురని హాలెండుపరిపాలకుల విశ్వాసము యున్నది.

ఆస్ట్రీయా

ఆమెర్స్టాడు, మే 1:— ఆర్మియాకు పెద్దినాండుగారిని అతని భార్యను చంపివేసిన ప్రింజిపును బాడు త్తయగోగమున బాధపడుచు రెసి నున్నాడట కోటులో మరణించెను.

ఆస్ట్రీయావారి నష్టములు

లండను, మే 1:— ఆండ్ల యులు కేవలపు నైరుతి భాగమున దును ఏషియా గోదక్షిణ భాగమునను, ముట్టడించి క్రతువుల కధికముగ నష్టములనుకలిగించిరి. బోనాలు బ్రెంటు, రోర్నా డలయొద్ద కలిగిని సమరముజరిగి నది. కాస్తయొద్దనున్న మందుగుండు కొట్టప్రేల్వీచేయబడినది.

జపాను

జపాను విదేశవిధానము.

టోక్యో, మే 1:— జపాను దొరతనమువారి విదేశ విధానము ముగిసిన గాని వారిదివరకు చేసికొనిన యేర్పాటులు లులకు భక్షివిశ్వాసములు తగ్గినవనిగాని నూచించుట కేమి యు నాధారము లేదని విదేశమంత్రి జేరంగోట్ గారు రైట ప్రకారి విశేషంతో చెప్పెను. ఇదివరలో విదేశమంత్రిగ నుం

దిన జేరను మోటోగో గారికి జబ్బుగానుండుటవలన అధికారి మారవలసి వచ్చినగాని విధానముమాత్రము మారలేదు. జపాను దేశము చినవారి సహాయమును, సహకారమును, స్నేహమును వాంఛించెను. రుహ్యపురల భాగుగ ప్రతిష్ఠింప బడునటుల జపాను తగిన ప్రోత్సాహమును సహాయమును చేయవలసియున్నది. తూర్పుకొనను కాంతిని నెలకొల్పించు నదిచుట్టుప్రక్కల వారికిని స్నేహితులకును చేత వైసంతసహాయము చేయగలదు.

స్థానిక వార్తలు

తపాలునోటిను. కొలంబోమిదుగ దక్షిణఆఫ్రి

కాకు పంపబడు తపాలు ఈ నెల 8 వ తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు చెన్నపురి జనరలు తపాలాఫీసులో గట్టివేయబడును.

జగన్నాథ భక్తసభ, ఎగ్ మూరు:— ఈనెల 5 వ తేదీ యాదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు సభాభవనమున (4-4 వీరాస్వామి పిళ్లవీధి) చెంగల్పట్టు వాస్తవ్యులగు బ్రహ్మశ్రీ శ్రీనివాస భాగవతరుగారు లక్ష్మణశక్తి అనుకాలక్షేపము గావించురు.

చెన్నపురి ఎక్స్ ప్రెస్ సియరు క్లబ్:— చాకలిపేటలో క్లబ్ భవనమున రేపటికొన (4-15-18) సాయంకాలము 5-45 నిమిషములకు వి. రంగాచారిగారు రాజ్యముగూర్చి సామాన్యభిప్రాయములను అనువిచయము గూర్చి ఉపన్యసించెదరు. టి. ఆర్. వేంకటరామకృష్ణయ్యగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించురు.

ఆంధ్రవిజ్ఞాన సర్వస్వము. ఆంధ్రవిజ్ఞాన సర్వ

స్వపు 3 వ సంపుటమునందు 5 వ సంచిక మా కార్యాలయము నలంకరించినది. ఇందు అలంకారములను గూర్చియు, అల్లసాని వెంకట, అనంతరములు, అనధానము, అశోకనగధకుడు, అష్టాదశ పురాణములను గూర్చి దీర్ఘముగ వ్రాయబడినది. ఇతర విషయములు ననేకములను గూడ క్లుప్తముగ చెప్పబడియున్నవి. కాగితములు కలపగున్న కాలమునందును కష్టముగనున్నను ఆంధ్రవిజ్ఞాన సర్వస్వసంపాదకులు విజ్ఞానసర్వస్వమున క్రమముగా ప్రకటించుచుండుట ప్రశంసా పాత్రము.

ఆక్రండు, మే 2:— సామ్రాజ్య దొరతనము వారికింక

నెక్కుడు ద్రవ్యమును, మనుష్యబలము నొసగుటకు ఫీడికాసన సభవారు తీర్మానించిరి.

విశాఖపట్టణముజిల్లా కాసింకోటలోని హైస్కూలు దుస్థితిగూర్చి ఒకరిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— బివీ పరీక్షకు వెళ్లినవారిని తక్కువ జీతమునకు తెచ్చి స్కూలు వైసలుకు ఉపాధ్యాయులుగ వేసిరి. మునిసిపాలిటీ వారు పాఠశాలలకు సరిగ నిర్వర్తించుటలేదు. పాఠశాలయొక్క కార్యక్రమము సరిగ లేదు. కావున అధికారులు శ్రద్ధవహింప ప్రార్థించు.

చిత్తూరుజిల్లా కలిక్రిలో నొక పెద్దచుప్పి యిచ్చిన 5500-కట్టడమును 1500-0-0 రొక్కయును లోకల్ ఫండు వార్డు తీసికొని ఇతరకమ్మేటు నెకండరీస్కూల్ ను యేర్పాటు చేసినందులకు గ్రామస్థులు యెంతయు సంతోషించుచున్నారు. 1-2 సంవత్సరములలో స్కూల్ అభివృద్ధి చూచి కమ్మేట్టు నెకండరీ స్కూల్ గా మార్చెదరని ప్రజలు గంపెదాకతో యున్నారు.

(Associated Press)
UN-CORRECTED.

SIMIA, May 2.

A press communique says:— The Government of India have decided to renew until the 31st March 1919 the concession announced in the press communique of the 26th April 1917 which enables Railway Companies, Port Trusts and similarly constituted public authorities to form war loan funds or societies with the object of assisting their employees to subscribe to India's second war loan. It has accordingly been decided subject to certain conditions note to apply to the holdings of Post Office cash certificates by associations the present maximum limit of seventyfive hundred rupees.

OOTACAMUND, May 2.

In connection with the preparation of the elementary education bill which is now under the consideration of the Madras Government, a small informal conference will be held shortly in Ootacamund. Representatives of the various interests concerned in the administration of elementary education in the Presidency and their non-official gentlemen have been invited to attend this conference on Tuesday the 14th May. The conference will sit for two or three days.

Continued from Page No. 10.

be left to the initiation of the Government of India and the local Governments, the various departments and authorities concerned with the co-operation of unofficial bodies and individuals. The heads of provincial Governments have called meetings which will no doubt concert the measures to secure the end in view which are most appropriate to local conditions and will doubtless be able to enlist within their respective jurisdiction a large body of unofficial support in carrying them out.

To sum up, the conference has shown clearly that the community as a whole appreciates the situation and is inspired by a whole hearted desire to assist the empire in every way possible in its present crisis, and whatever else may be achieved it is felt that the recommendations adopted cannot fail to bring into existence throughout the country a greatly strengthened and improved machinery both for fighting our enemies and winning the war and for informing the peoples of India of the actual situation and of the ways in which every one can help the Empire in its need.

BENGAL WAR CONFERENCE.

To Give Effect to Delhi Resolutions.
Political Controversy not Desirable.

CALCUTTA, May 2.

The Bengal War Conference assembled this evening at the Government House H. E. the Governor presiding. Over two hundred persons including officials and non-officials representing all classes assembled. H. E. the Governor opening the conference thanked the Maharaja of Tipperah for his recent donation of one lakh and the Maharaja of Cooch Behar for the donation of Rs. 30,000 per year till the end of the war. His Excellency said that he had not received any instruction from the Government of India and so they could not appoint a Committee to carry out the recommendations made at the Delhi Conference because they did not know what the demands on them would be. They had met to make an appeal and to indicate the nature of the demands he anticipated to be made on Bengal. He did not ask them to lay aside all political discussion but he suggested that such political agitation was likely to be injurious not only to the cause of the British Empire but also to the cause of political reform in India. He next gave his reasons for making this suggestion. Referring to the demands that would be made on Bengal, he said they would be asked to supply the sinews of war which meant equipment, money and men. As for equipment the war had improved Bengal industries and a committee was sitting to improve further production. As for money Bengal subscribed 12 cores to the war loan and sixteen and half lakhs to various war funds. As for men Bengal provided 56,000 non-combatants and 2500 combatants. They had supplied at the rate of 120 combatants per month and the Governor anticipated that they would be required to supply one thousand men per month. On receipt of instructions he would inform them and then devise means how to give effect to the Delhi Conference recommendations.

The Maharaja of Cooch Behar moved the following resolution:—That this Conference of the representatives of all classes and interests in the presidency of Bengal desires to place on record its complete agreement with the response made by the conference recently assembled at Delhi to the gracious message from H. M. the King Emperor and its determination to co-operate wholeheartedly in any measures which in the present crisis may be deemed necessary for the achievement of final victory over the enemies of the British Empire.

The resolution was supported by the Maharaja of Burdwan, Messrs Ironside, Hewett, Surendranath Bannerjee, Sir Rajendranath Mukherji, Nawabali Chowdhury, Fazilul Huq and B. Chakravarti and carried with acclamation. His Excellency then said that he would send a copy of the resolution to H. E. the Viceroy for submission to His Majesty.

Burma

The Delhi War Conference.

Proposed Action in Burma.

RANGOON, May 2.

In connection with the Delhi Conference resolutions it has been decided to hold a public meeting on behalf of the people of Burma in the Jubilee Hall on the 14th May, Sir Reginald Craddock, now at Maymyo will preside.

South India

Coral Fishers Strike Work.

TINNEVELLY, May 2.

In consequence of the refusal of the Collector of Tinnevely to cancel a new tax recently imposed on the Tuticorin coral fishers namely a seigniorage of annas two perton on the carrying capacity of the coral fishing canoes, the coral fishers have struck work in a body and coral stone which is the only material available at Tuticorin for building purposes has become a drug in the market and there is a deadlock in the trade. Much distress is experienced by the strikers to whom a large volume of public sympathy is extended.

Temporary I. M. S. Officers.

School of Instruction to be Established.

ALLAHABAD, May 2.

It has been decided to establish at Rawalpindi for the remaining period of the war a school for instruction of temporary officers of Indian Medical Service. There will be three sessions in a year namely, 1st May to July 1st October to the 31st December and 11th January to 14th April. All temporary officers engaged in future will join the school in the first instance.

Steamers' Sailings Cancelled.

ALLAHABAD, May 2.

A cable received in Ceylon states that sailing of steamers by which ladies were to travel to India and elsewhere has been cancelled for the present.

The Great War.

(Reuter's Agency)

Western Front

British Advance in Mesopot.

German Position Threatened.

German Man-Power Difficulties.

LONDON, May 2.

The "Daily News" in a hopeful editorial article on the whole position says that new British advance in Mesopotamia threatens the most vulnerable help of the German military system. Things are not going too well in Russia. The fact that Germany wants prisoners in Russia back on her own terms throws some light on the state of her man-power problem nor is it clear that Germany's effort to browbeat Holland is working to advantage. Added to her economic anxieties Germany has her hands pretty full.

Germans Suffer Terribly.

LAHORE, May 2.

LONDON, April 30th.—Correspondent at the front agrees concerning the heaviness of German attacks yesterday and the bloodiness of repulse they suffered. One writes that the storm troops who are now called Gross Katemter, everywhere suffered terribly. The Border Regiment repelled four heavy attacks and each time destroyed the attackers. He concludes that the first phase of battle has gone in our favour. The Germans have many divisions which they have not yet flung into the furnace but even the German man power has a limit. ("C. & M. Gazette".)

Monday's Severe Fighting.

Press Comments.

LONDON, May 2.

As details of Monday's fighting are received, confirming that it was the worst day that the enemy has experienced since the opening of the great offensive, the Papers which have hitherto been reticent in view of the possible fluctuations in the battle, now comment on the operations with a tone of confidence they have not yet displayed.

The "Times" says: Of all the violent combats witnessed during the last few weeks, we know of none which is of more hopeful augury for the Allies than this ten mile German failure.

It is pointed out that the public are apt to reckon victory in terms of the offensive success, but a defensive victory like Monday's, may contribute equally towards the ultimate object of the campaign, namely the destruction of the enemy's fighting strength. From this point of view the Germans, in spite of their spectacular successes can be regarded as having had the worst on the balance of nearly six weeks fighting, for it must not be forgotten that they have sustained a series of disastrous repulses, of which Monday's was the bloodiest during the past fortnight. Indeed apart from the capture of Kemmel the fighting has been one complete failure including four separate defeats, in pitched battles, namely, the La Bassée Canal, the Belgian front, Villers Bretonneux and now the Bailloult-Ypres front. The culminating effect of this has been to increase immensely the confidence of the British and French troops, whom correspondents describe as now feeling that they have got the measure of the new enemy Divisions. Other strokes will doubtless come before the German reserves are exhausted, but confidence is felt that wherever the Germans try they will find the Allies ready. Now that the attack of not fewer than a hundred thousand Germans has been broken in a sheer trial of strength, on ground none too favourable, by a thinner Allied line, there is a growing hope that Ypres will not be abandoned. The Germans apparently are as anxious to capture Ypres as they were Verdun two years ago and it now looks as though their experience at Verdun is about to be repeated. The loss of Ypres would be less serious than the loss of Verdun would have been then, but now that the Allies have shown their ability to hold positions with a small force compared to the assaults, it may be advantageous to hold Ypres and continue to inflict enormous losses.

Correspondents emphasise that everything favoured the Germans on Monday, magnificent artillery support, a favouring fog, innumerable machineguns, masses of men and a limited objective, yet they failed after experiencing a day of steady slaughter which only slackened with the fading light. The British alone between Laclytte and Zillebeke defeated five German Divisions, but French valour is praised very highly. They were fighting alongside the British and their batteries firing in the same fields in a spirit of loyal co-operation.

Activity Confined to Artillery.

LONDON, May 2.

Reuter's correspondent at British headquarters wiring to-day says:—Activity on the battle front during the past twenty-four hours has been confined to artillery. The French and British batteries have constantly shelled Mont Kemmel, and unless the enemy can push on beyond this isolated fastness, he may find the tragic lesson of Majuba repeated and the hill top practically a deathtrap. The real advantage of Kemmel to the enemy is tactical. He is now committed to trying to push on and capture the whole chain to Montcats.

Australians Rush Enemy Post.

German Drafts to Replace Casualties.

Reuter's correspondent at British headquarters wiring this evening says:—The Australians rushed an enemy post near Mœren. German field recruit depots are being heavily drawn upon to replace the recent casualties. The Thirteenth Reserve Division has just received a company of 250 boys of the 1920 class, who only had eight weeks training and were not to be engaged in fighting unless absolutely necessary. But the fact that they are now with the division in the battle line suggests the situation.

tion that they may have to be used. Prisoners say that a good deal of explaining away has been in progress behind the enemy lines lately. When an attack is repulsed, German officers tell the men that it was not seriously intended as an offensive manoeuvre, but merely a reconnaissance in force to test enemy strength.

Prisoners Captured by British.

LONDON, May 2.

(9-20 P. M.)—A British communique says enemy artillery was active against back areas in the neighbourhood of Bethune. The enemy also heavily shelled French positions at Loere. Otherwise there were only local encounters. We took 1,661 prisoners during March including 59 officers, and 5,241 prisoners during April including 136 officers. These figures are exclusive of French captures. With reference to aviation, F. M. Sir Douglas Haig says, there was mist and rain yesterday. We bombed troops between Loere and Voormezele. We brought down one enemy machine. One of ours is missing.

German Artillery Activity.

LONDON, May 2.

This afternoon communique from Marshal Haig says:—Enemy's artillery developed considerable activity early this morning in Villers-Bretonneux sector and in neighbourhood of Merris. There was some activity also during night in Arras, Lens, and St. Venant sectors. No infantry action occurred.

LONDON, May 2.

Last night's French communique says there was a fairly lively bombardment north of Montdidier.

America

American Army Raised to Five Millions.

Success Depends on Shipbuilding Programme.

LONDON, May 2.

WASHINGTON.—In the Senate, three bills have been introduced to increase America's Man-Power. One authorises the president immediately to call up 15,000,000 men under selected draft. The second proposes adding three million men and the third proposes the increase of the army to five millions. Government is studying other proposals to increase drafts which are likely to depend entirely on the success of the shipbuilding programme.

Indian Conspiracy Trials.

Germans Sentenced.

LONDON, May 2.

SAN FRANCISCO.—In the Indian conspiracy trial, Bopp former German Consul-General at San Francisco and Von Shack have each been given the maximum sentence of two years in penitentiary and a fine of ten thousand dollars. Von Bracken, former German Military Attache has been sentenced to two years and Capelle, North German Lloyd Agent, to fifteen months. Others received lesser sentences. The Judge said that the punishment was wholly inadequate. The German defendants represented a system that the civilised world could not tolerate.

American and British Labourites.

And International Peace Conference.

LONDON, May 2.

No decision was reached at the conference of British and American Labourites as regards the International Peace Conference. The American Delegates have left for a visit to the Western front, after which the Conference with British Labourites will be resumed.

U. S. and Japan.

The New Japanese Ambassador.

LONDON, May 2.

WASHINGTON:—Baron Ishii, the new Japanese Ambassador, presenting his credentials to President Wilson said he would spare no effort to strengthen and intensify the spirit of frank and friendly co-operation. President Wilson replying declared that Baron Ishii's appointment was an added evidence of Japan's policy of peace and goodwill. He expressed a confident hope that the cordial friendship between the two countries would be greatly strengthened by their common efforts in the righteous cause, in which they were engaged.

LONDON, May 2.

WASHINGTON.—Mr. Hurley Shipping Controller states that the new shipping programme includes two hundred wooden vessels of 4500 tons each.

Great Britain

Irish Opposition to Conscription.

Questions in Parliament.

LONDON, May 2.

In the House of Commons Mr. Butler asked:—Has the Premier obtained advice regarding the legality of the present movement in Ireland to render enforcement of conscription in Ireland impossible?

Mr. Duke replied Government will be advised as occasion demands on questions of law.

Mr. Newman drew attention to the fact that seventeen King's Counsel in Ireland had pledged themselves to resist Conscription.

Mr. Duke replied that the Attorney-General of Ireland was considering the matter.

British Catholic Union.

Irish Bishop's Action Disapproved.

LONDON, May 2.

The Council of the Catholic Bishops of Great Britain has passed a resolution condemning the action of the Irish Catholic Bishops in teaching conscription as a duty, and expressing their disapproval of the action of the Irish Bishops in this regard.

United Kingdom should share in the defence of the Empire and liberties of mankind and regarding with mingling ecclesiastical interference in temporal political questions and requesting the President of the Union, Admiral Lord Kerr, to forward the resolutions to the Pope.

British Sailors and German Commerce.

15,000 Seamen Murdered Up to Now.

Mr. Havelock's Wilson's Declaration.

LONDON, May 2.

Mr. Havelock Wilson, President of the British Seamen and Firemen's union, in a statement regarding sacrifices of mercantile marine said:—Fifteen thousand British Seamen had been murdered by German Pirates during the war and sea murders were growing in spite of decline in the number of ships attacked because Germany was more convinced than ever that sailors were in deadly earnest in their determination to apply punitive boycott to Germany after the war. Masters, officers and seamen were in hearty unanimity in their determination after the war not to handle stuff in any way connected with Germany. A year ago the limit for boycott was two years. Now owing to increased crimes it had extended to five and a half years. Mr. Wilson emphasised strongly that boycott would be enforced to the uttermost. He had proofs that Commercial folk in Germany were very uneasy about it because they knew that British sailors possessed power and influence to make good their threat and because opinion was hardening daily.

Mr. Wilson added that the Seamen's League was growing daily and had already a hundred thousand members. Candidates for Parliament at next elections not favouring the League's policy, would have poor chance. Branches of the League were being organized in every constituency and would run candidates against those not satisfying their objects.

The British Budget.

LONDON, May 2.

The highest budget in the history of the world is passing easily through the House of Commons. Total taxation involved is 842 millions, but the House of Commons have confirmed all necessary resolutions after brief and tranquil discussions. New sugar duty was confirmed by 141 votes to 56 and majority of other increases in taxation were agreed to with little debate. Resolutions having been adopted on report, the Bill was introduced and read the first time.

Zanzibar's and Fiji's Contributions.

LONDON, May 2.

AUCKLAND.—The Fiji Legislative Council has passed a resolution to offer the Imperial Government further men and money.

Government has gratefully accepted £20,000 from the Government of Zanzibar towards the cost of war making Zanzibar's contribution £70,000 altogether.

Canada's Help and Resources.

A Splendid Record.

LONDON, May 2.

OTTAWA.—In the House of Commons Mr. Maclean said, since 1st December 1915 the domestic war loan made an aggression exceeding 149,000,000 sterling of which Canadians had subscribed 140,000,000. Canada had advanced to Great Britain for purchases in Canada forty millions which was double what Britain had paid Canada for the upkeep of overseas Canadians. The ensuing years commitments would total 196,000,000 of which the war expenditure would be 85,000,000 and advances to the Imperial Government 65,000,000. Estimated receipts from all sources were 140,000,000. Prohibition of importation of spirits and beer during war would entail an annual loss of three millions. In an eloquent peroration he reiterated Canada's determination to continue the war effort and see that the distinguished and noble part she played should not diminish for lack of resources.

Debate in Parliament.

Moments of Zeebrugge.

LONDON, May 2.

In the House of Commons, Dr. Macnamara stated that the Government was considering whether to leave the warship "Vindictive" unrepaid as an example and inspiration to the public.

Leave to Soldiers.

Mr. Watt urged that soldiers who had been sent to France after serving for three years in Gallipoli, Egypt and Palestine should be given first leave when circumstances permitted.

Mr. Macpherson replied that all leave from France was for the present suspended, but cases such as Mr. Watt mentioned would be sympathetically considered by F. M. Sir Douglas Haig as soon as circumstances permitted.

No New Enemy Frightfulness.

Replying to Mr. Gilbert, Mr. Macpherson stated, that there did not appear to be any evidence that the enemy had been using any kind of new explosive or gas since March 21st.

British Vessels Sunk.

LONDON, May 2.

The Admiralty announces that the sloop "Cowslip" was torpedoed and sunk on April 25th. Five officers and one man are missing, presumed killed by the explosion. Torpedo boat number ninety foundered in heavy weather on April 25th. One officer and twelve men are missing.

British Air Losses.

A Comparison.

LONDON, May 2.

In the House of Commons, Mr. Baird, the Parliamentary Air Secretary, replying in the debate on the Air Force said:—Our air losses last month were practically the same as those in April 1917, when a similar activity reigned for the air supremacy. The German machines were to crash and burn and a half dozen more than those to our loss. During the past three days we lost three of our machines and the enemy lost three of theirs.

LONDON, May 2.
Queen Alexandra attended memorial service at St. Margaret's-in-fields to commemorate the deeds of Kutel-Amara and those who fell in its defence and during captivity. General Townshend was represented by Lady Agnes Durham.

Plague stricken rats have been found in a ship at Hull? ("C & M, G." special cable).

Airmen Heroes.

Stirring Stories of Courage.

LONDON, May 2.
Victoria Crosses have been awarded to two officers of the Royal Air Force. Lt. Alan Jerrard attacked five enemy aeroplanes, shot down one on fire, and then attacked an enemy aerodrome from a height of fifty feet. He engaged single handed, nineteen machines, which were landing or attempting to land, and destroyed one of them. Subsequently although attacked by a large number of machines, he went to assist the pilot of his patrol, who was in difficulties and destroyed a third enemy machine. After that, he attacked fresh enemy machines from the aerodrome and only retreated, still engaged with five machines, when ordered to retire by his patrol leader. Although wounded he repeatedly attacked single handed pursuing machines until he was overwhelmed by numbers and driven down.

Sec.-Lieut. Allan A. McLeod, whilst flying with observer Lieut. A. W. Hammond bombing and machine gunning hostile formations, was attacked at a height of five thousand feet by eight enemy triplanes. By skilful manoeuvring, he enabled the observer to shoot down three of these out of control. McLeod was then five times wounded when a bullet penetrated the petroleum tank and set fire to the machine. He climbed out the left bottom plane controlling the machine from the side of the fuselage, and by side slipping steeply kept the flames to one side enabling the observer to continue firing until ground was reached. The Observer had been wounded six times, when the machine crashed in No Man's Land, and McLeod in spite of his own wounds, dragged him away from the burning wreck at great personal risk from heavy enemy machine gun fire. Although he was again wounded by a bomb, McLeod managed to place Hammond in comparative safety before he fell himself from exhaustion, and loss of blood.

MELBOURNE.—Recruiting continues to improve. Mr. Heitmann, Federal Member of Kalgoorlie, has enlisted.

France

New British Ambassador to France. Felicitous Speeches.

LONDON, May 2.
PARIS.—Cordial speeches were exchanged by President Poincare and Lord Derby on the occasion of the latter's presentation of his credentials as new Ambassador. Lord Derby voiced deep British admiration for the splendid French feats of arms and declared that the feeling which determined the British Empire's entry into the war was as strong as ever. The same determination existed to spare nothing in order to ensure victory from which a lasting peace might result. President Poincare replied felicitously.

Russia

Rumania's Annexation of Bessarabia. Russian Protest.

LONDON, May 2.
MOSCOW.—Government has protested against the recent Rumanian announcement stating that Rumania henceforth will consider Bessarabia as an inalienable part of Rumania. The protest adds that this flagrant violation of agreement between Russia and the previous Rumanian Government is also violation of the aspirations of the population of Bessarabia.

Anarchists Disarmed.

LONDON, May 2.
MOSCOW.—The disarmament of anarchists in Petrograd was carried out, on the night of the 22nd, very quietly. General Kaledin's troops entered Novotcherkask, but were ejected by Soviet forces.

RESTORATION OF TSARISM.

French Opinion of Rumours. Anti-Entente German Manoeuvre.

LONDON, May 2.
French newspapers are of opinion that the rumours of the restoration of Tsarism in Russia are probably a German manoeuvre, in order to discredit prominent Russians who favour the Entente. They point out that it is to the interest of Germany that trouble should arise in Petrograd, in order to justify German intervention. It is suspected here that the German enquiry at Moscow, with regard to the events in Petrograd, is merely camouflage, as it is asserted that the Germans are fully aware of what is happening in Petrograd.

Italy

Losses on Austrians Inflicted.

LONDON, May 1.
The Italian Official communique says:—The British made raid southwest of Cadore and southward of Asiago inflicting losses. There was reciprocal artillery activity at Cadore. Besides the flights and near Cadore. A given by the our own blow up ammunition dump at Cadore.

Central Powers

PRUSSIAN ELECTORAL REFORM. Government Anxious to Proceed with Bill Fear of Internal Convulsion.

LONDON, May 2.
AMSTERDAM.—In the Prussian Diet, the Centrist Speech moved an adjournment of the Electoral Reform Bill till after the war. Minister Freidberg said that postponement would mean gravest danger to internal peace. Socialist Hoffman amid shouts of "Traitor" said, if the motion were passed, he would call on soldiers at the front to cease fighting. The motion was rejected by 333 votes to 60. Count Hertling said that the Government would not accept the clause in favour of plutocratic suffrage, because it considered that the promise of equal suffrage must be redeemed, but Government would benevolently examine the suggestion for preventing too radical reforms. Count Hertling warned the House that what it refused to-day might be wrung from it later amid national convulsion.

The Centrist Posch promised that the majority of his party would vote for the Bill. The Debate was adjourned.

Belgian Deportees.

Compelled to do Military Work.

LONDON, May 2.
Reuter learns that twenty-five thousand Belgian men and boys have been compelled to do military work behind the German lines in the region of Valenciennes and Maubeuge alone, under the whip of German sentries. The mortality in the deportees' camps is terrible and numbers sent back as unfit, have been replaced by fresh recruits.

Archduke's Assassinator Dead.

LONDON, May 2.
AMSTERDAM.—Prinzip, who assassinated the Archduke Ferdinand and his wife, has died of consumption in the Resenstadt fortress.

Holland

ALLIES AND HOLLAND. Requisitioning Dutch Tonnage. British Reply to Netherland's Note.

LONDON, May 2.
The British reply to the Netherland's note concerning the requisitioning of shipping in Allied ports regrets that allegations published in the Netherlands are calculated to raise misconception as to what has occurred since the Anglo-Dutch negotiations began in London in November 1917. The reply traces the negotiations which led to the drawing up of the proposed basis of agreement which Holland failed to ratify. Referring to the "modus vivendi" agreement reached on January 20th, regarding shipping between the Netherlands and the United States, the reply states that this undoubtedly broke down owing to German opposition. The same influence operated in the case of the tonnage clauses in the proposed basis of agreement. The reply points out that a subsequent effort to arrive at mutual arrangements was nullified by the Netherland's objection to the employment of ships military or armed. Thereupon the requisitioning which had already been mooted to the Dutch delegate became inevitable, otherwise the Central Powers would achieve their object of immobilising Dutch tonnage.

British assurances given on March 21st regarding the conditions under which ships would be requisitioned were now clearly restated and reaffirmed. It is pointed out that they embrace no substantial departure from the originally proposed agreement. The reply mentions that the associated Governments recently extended facilities for the shipment of American grain to Holland. Great Britain expresses perfect willingness to continue negotiations for an economic agreement.

Japan

No Change of Policy. New Foreign Minister's Declarations.

LONDON, May 2.
TOKIO.—The New Foreign Minister Baron Goto, in an interview with Reuter's representative declared, that the suggestion was baseless that the policy of the Japanese Government had changed, or that its loyalty to all its engagements was lessened, owing to change in the personnel, which was solely due to the illness of the former Foreign Minister, Baron Motono. Japan sought the friendship, co-operation, and assistance of China. Japan must encourage and assist the reorganisation of Russia. She would maintain peace in the Far East and help her neighbours and friends to the limit of her capacity.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS)

(BY WIRE.)

United Provinces

Bombay Cotton Trade.

ALLAHABAD, May 2.
It is understood that the Muckenna Cotton Committee has had under consideration the establishment of a strong and representative organisation in Bombay endowed with charter providing for the establishment of a clearing house with a wide basis of settlement. The Committee is embodying recommendations in regard to this above in its report. Mr. Mackenna and Mr. N. N. Wadia arrived in Bombay on Wednesday in order to discuss leading bodies interested in the subject.

Delhi

The Delhi Conference. Government Communique.

SIMLA, May 2.
A communique says:—The proceedings of the recent conference at Delhi have already received considerable publicity, but it is thought desirable to summarise briefly what it was able to effect and to explain what practical steps the Government propose to take in order to carry out its recommendations. The resolutions of the Conference were confined to two main subjects (1) the utilisation of India's man-power (2) the development and utilisation of its resources of every kind. Under the first head the specific recommendations made were:—(1) The continuance and energetic recruitment on a voluntary basis, (2) the early consideration by the government of a substantial rise in the pay of sepoys, (3) the grant of a substantial number of King's Commissions to Indians and that measures be taken for training the recipients of these commissions, (4) the formation of publicity and employment Bureau.

Half a Million Men to be Raised.

To take these seriously in estimating the number of recruits to be raised in the present year the Government have been influenced mainly by two considerations. (1) the probable military requirements and (2) the resources that can be made available for the equipment, accommodation and training of recruits. The actual number of recruits, which it is proposed to raise in the present year is a half a million men and a provisional allotment showing the quota which it is hoped to recruit from each province is determined on the basis of the past experience and local conditions. These figures will be communicated to the provincial and state recruiting boards and it is earnestly hoped that officials and non-officials alike will co-operate to the utmost in securing the desired number of recruits. Every effort will be made to tap new sources of supply though the absence of military traditions is an impediment to the enlistment of the new class which can only be overcome by constant and devoted efforts on the part of those engaged in the work. It must be remembered also that the stress of modern warfare is so severe that it can only be undergone by men of strong natural physique and that no useful purpose will be served by recruiting those who do not fulfil this test. The question of increasing the pay of the Indian soldiers will be taken up without delay by the Government of India and their conclusions will be announced as soon as possible. The grant of King's commissions to Indians is a matter which has recently received the most anxious consideration of the Government of India. The ultimate decision rests with His Majesty's Government to whom the views of the Government of India and of the Conference have been communicated. The constitution of a publicity bureau to disseminate information as to the progress of the war, to make known the objects and methods of our enemies, to counteract the effect of enemy propaganda and to contradict mischievous bazaar rumours, stimulate recruiting and generally to secure the co-operation of the non-official community in regard to the war is being taken up urgently by the Government and the question of establishing a central bureau under a committee on which the non-official element will be strongly represented is being examined. It is probable that the formation of any central bureau will involve the creation of similar bodies at provincial and state capitals and possibly even at district headquarters and the provincial governments will have their attention specially drawn to this matter. The Government of India recognise further that there are many persons who are anxious to do what they can to assist the Empire in this crisis, but are at present unable to ascertain the direction in which their assistance can best be rendered. They propose at once to address Local Governments on the advisability of constituting employment bureau to meet this difficulty. It is understood that agencies of this character are already in existence for the co-ordination of the work of women but an effective scale seems to demand further examination. The Government of India appreciate encouraging applications from persons who will seek to use the bureau merely for their own profit, but they do not as at present advised consider that the difficulties of eliminating applications of this character should be insuperable. Under the head resources the Conference recommended the immediate constitution of provincial and where desirable state committees the former including non-officials to co-operate with the Munitions Board and other Authorities in connection with the prosecution of war. The principal directions in which the co-operation of the committees can probably be chiefly enlisted are in securing economy in railway traffic, in the encouragement of consumption of local products, control of supply, immediate development of shipping construction, production of food stuffs and war materials and economy in their use. These subjects cover an enormous field and an adequate review of what has already been effected by departmental agency in respect of them is not possible within the limits of a communique. But though much has been accomplished it hardly needs to be pointed out that in this sphere of endeavour a maximum of success can only be expected from the co-operation of every class of the community, which the Government will so far as it is able now, take steps to secure to the fullest degree possible. The departments of Government concerned have been appraised already of the action suggested by the Conference and steps are being taken forthwith to bring into being the organisations desired by the Conference.

As regards financial assistance the position has been already carefully explained in the speeches of His Excellency and the Finance Member. The most effective way in which the people of India can help is by doing everything possible to ensure the success of the forthcoming war loan. This is a direction in which the humblest number of the community can take a part in the prosecution of the war. The Government of India believe that the conference has done much to enlighten India on the present situation and to secure the whole-hearted co-operation of its true citizens in the measure for which it calls. It has enabled the Government in consultation with India's Princes and representatives of all communities, to take stock of what is required and formulate a general policy for the concentration and expansion of our endeavour of every kind. It was obviously not in a position to elaborate the detailed methods to be employed to secure the end in view. These must

See Page No. 3.

ప్రజాభిప్రాయములు

I

ఏలూరు వ్యాయామసంఘము

అయ్యో, కృష్ణాజిల్లా ఏలూరు నందొక వ్యాయామసంఘము 12 సంవత్సరములనుండి పనిచేయుచున్నది. అందు 121 మంది సభ్యులు గలరు. సంఘము స్థాపనమైన కొలదిని 418 మంది వ్యాయామమునందు శిక్షితులైరి. గతనెల 28-వ తేదీని పురమందిరమునందు మోతే గంగరాజుగారి యధ్యక్షత్వక్రిందను వ్యాయామ సభయు పదవ్యసము జరిగినది. వ్యాయామశిక్షితు లనేకులు వివిధపదవ్యసములను చేసిరి. తత్సందర్భమునందు బం దరునుండి ప్రత్యేకము వచ్చిన చిల్లెగ క్రిందవాసరావుగారుసభ యందుపన్యసించిరి.

ఏలూరు.

చింతాశేషయ్య.

II

పుస్తక భాండాగార ప్రతినిధిసభ

అయ్యో, ఈ యేడు విశాఖపట్టణములో జరుగవలసిన భాండాగార ప్రతినిధిసభ (క్లెరుగల్) ఆనకాపల్లిలో జరు పుటకు ప్రయత్నములు జరిగినట్లును ఈ సంవత్సర మీ సభ పశ్చిమాంధ్రదేశములో జరుపుట యుక్తమని కొందరు నూ చించుచున్నట్లును, గ్రంథాలయసర్వస్వము మూలముగా తెలి యుచున్నది. ఆంధ్రమహాసభ వలెనే ఆంధ్రోద్యమ వ్యాప్తి కిని రాష్ట్రోద్యమ వ్యాప్తికిని మూలకంద మనదగిన భాండా గారముల సభకూడా ఆంధ్రమహాసభతో పాటే (ఆంధ్ర)రాష్ట్ర సభకూడ అప్పుడే జరుగనున్నది.) ఏటేట జరుగుచుండు ట్ల శ్రమయితి తోచుచున్నది. ప్రతినిధులకు కష్టమును ఖర్చు లను తాలమును కూడ కలిసి వచ్చును. కాబట్టి యీసంగతి భాగా ఆలోచించి మరి నిర్ణయించగోరుచున్నాను.

మం. వేంకటశర్మ.

III

ఆంధ్రమహా సభోద్యమము.

అయ్యో, ఈసంవత్సరము ఆంధ్రమహాసభకు ఆధ్యక్షుడు గా మహాత్మా గంధిగారిని గాని భగవాన్ తిలకు గారిని గాని ఎన్నుకొనుట యుక్తమని కొందరు ఆంధ్రప్రతికాముఖులను వ్రాయుచున్నారు. తిలకుగారి సౌకమ్య బంధు బాతీయ కలాకాలా సంవత్సరోత్సవమునకు పిలువ నిశ్చయించియు కార జాంతరములచే నిలిపివేసినారు. తిలకుగారికిని ఆంధ్రోద్యమ మునందును రాష్ట్రసమన్వయందును సంపూర్ణ సానుభూతి గలను. గంధిగారును ఆంధ్రుల యుత్సాహోద్యమములయందు విశ్వాసము గలవారు. ఆంధ్రదేశ సంచారము చేయు కుతూ హలము కలవారు. ఉభయులును రాజనీతి ధురంధరులు. దూర దృష్టిపరులు. ఈ సందర్భతరుణమున ఆ మహామహుల నాహ్వా నించితిమేని బ్రాహ్మణా బ్రాహ్మణాది వైషమ్యములు తొలగి ఆంధ్రదేశము నుగమమాద్యమ పట్టి యభ్యుదయ పథ పరలచే నలరారగలదు. కావున ఆంధ్రమహాసభ కొకరిని రాష్ట్రమహాసభ కొకరినిగా ఉభయులను ఆహ్వానించి కృత కృత్యలగుట లెస్సయని నమ్ముచున్నారము.

మం వేంకటశర్మ.

VI

గోదావరి మండల ప్రథమవిద్యార్థిసభ.

అయ్యో, మే నెల మూడవవారములో రాజనీలులో జరుగబోవు పండ్రెండవ గోదావరి మండలసభతో విద్యార్థిసభ కూడ జరుపుటకు నిశ్చయించి విద్యార్థుల తియ్యతానామతో పనిచేయుచున్నారు. జి. ఓ. 559 ప్రకారము రాజకీయసభలకు విద్యార్థులు బో గూడదను కాసనముడు వచ్చుటచే సభ నాలు గవ రోజున జరుపబడును. అధ్యక్షులుగా నెవరు నింతవరకు నియమింపబడక పోవుటచే రెండు మూడు రోజులలో తేదీయను సభ్యులును బలికాముఖును పాఠకులు దెలిసికొన గలరు. కాలవ్యవస్థ తక్కువయగుటచే నీతరఫలములలోనున్న సోదర విద్యార్థులు సభా వృత్తాంతము నెరుగ గలుగుటకై యీతేభ ఫలపడినది. మండల సభాహావనసంఘమువారు ప్రతినిధులను చిత్రముగా బస భోజన సదుపాయముల సమకూర్చెదరనుటకు సంకల్పింతున్నాము. ప్రతినిధులనుండి రుసుముగైకొనబడదు. గోదావరి జిల్లాలోనివిద్యార్థులు ఆహ్వానసంఘ సభ్యత్వమున కర్హులగుదురు. వారుఎనిమిదవతాళు రుసుము చెల్లింపవలెను. జేర దలచిన యెడల త్వరితగతినై క్రింది సంతకము చేసినవారికి వ్రాసికొనవలయును. ప్రతినిధులుగా వచ్చువారు గూడ ముందు

గా జరిపినసంతోషించెదము. ఇతర సంగతులు పత్రికలలో కొలదికాలములో ప్రసించబడును. వేసవికాలపు నెలవుదినము లగుటచే చాలమంది ప్రతినిధులు వచ్చెదరని నమ్ముచున్నాము. అమలాపురం కలా వేంకటరావు.

V

బొటసారుల ఇబ్బందులు.

అయ్యో, ఇదివరలో కృష్ణాజిల్లా తాడేపల్లి గూడెముయొద్ద ఆసీలు రై లుట్టేమను కొక ఫర్లాంగు దూరములో నుండెడిది. కాని యీ సంవత్సర మాయాసీలు పాక రైలుస్టేషనుకు మైలు దూరమునకు మార్చబడినది. ఇది యెవరిసౌకర్యము కొరకు యెవరి కోరికపయిని మార్చబడినదో తెలియదయ్యెను. ఇది మార్చబడుటకు కంట్రాక్టర్ల కోరికయే ముఖ్య కారణముగా నుండనోవు. ఇది మార్చబడుటకు జిల్లాబోర్డులో తీర్మానించ బడినప్పుడు మన అధికార అసాధికార సభ్యులకు ఇట్టి మార్పు వలన ప్రజలకు కలిగెడు యిబ్బందులు గోచరింపవయ్యెను. అధికారసభ్యులు అధికారుల భయముచే మారుమూటాడక యుండ వచ్చును. ఇక నవధికారసభ్యులమేధాశక్తి గోచరయ్యెను. వారు ముఖ్యముగా గమనించినది ఆదాయవిషయమండవచ్చును. అట్టి కొద్ది పాటి ఆదాయ వృద్ధికి గాను ప్రజలకు వీరు కలుగ జేసిన యిబ్బం పేయె రెట్లు అధికముగానున్నది. మనకు పూర్వాధికారము గలదని చెప్పబడు నీ స్థానిక స్వపరిపాలనయందే ప్రజలసౌకర్యములు గమనింప బడనప్పుడు ఇక వీరిమొరలు విన్నెడి దెక్కడ. మన జిల్లాబోర్డు సభ్యులకు జిల్లాయొక్క స్థితిగతులు పూర్ణముగా తెలియక యైనను యుండవలెను. లేదా వీరిమాటల కక్కడ యేవిధమ యిన ప్రాముఖ్యతయు లేకపోవలెను. రైలుల ఆర్థిక స్థితి బాగుపడువరకు ను ఈ యా సీలు పాక ల ను మాసివేసి, ప్రయాణీకులకును రైలుకులకును మహావకారము జేసిమారు వాకృతజ్ఞతకు పాత్రులుగండు. అందుముఖ్యముగా తాడేపల్లి గూడెము దగ్గరనున్న యీ యాసీలు పాకమార్చుట వలన మార్గస్థులకు కలిగిన యిబ్బందులను మీరు స్వయముగా గమనించి, ఆసీలును పూర్వమున్న స్థానమునకు మార్చిపున్నాము గట్టుకొనుడు.

చెంగల్వల చిట్టివంతులు.

VI

బెజవాడ మ్యునిసిపాలిటీ.

అయ్యో, మా పురమున నాల్గవ వార్డుయొక్క పుర పాలక సంఘ సభ్యుని పదవి కాళి అయినది. ఇప్పటివికి సి. కె. రెడ్డిగారును, కావలి శంకరరావు పంతులుగారును యత్నము చేయుచున్నారని వినవచ్చెడిని. రెడ్డిగారు ఇది వరలో పోలీసు ఇన్స్పెక్టరుగా చాలా ఖ్యాతిపొంది, ఏకారణము చేతనో ఆ పనికి రాజీనామా యిచ్చి, ప్రస్తుతము మాకు నాల్గవ సంవత్సరముల నుండి ఫస్టు గ్రేడు స్టేషరుగా విలసిల్లుచున్నారు. పూర్వపు పదవినిబట్టి వీరు క్రిమినల్ కేసు లలో బాగా పనిచేయుదురని వాడుక. బెజవాడలో బ్రాహ్మణేతరణ నాయకసభ జరిగినపుడు వీరు నాయకులలో యొకరు. వీరికిదైవం బొసంగిన బాహుశక్యముచే, మంచి 'Attractive personality' గలను. వీరికి ఈ పదవిచేకూతుటకు బ్రాహ్మణేతరులు పాటుపడియెదరు గాక.

శంకరరావు పంతులుగారు యొకజమీన్ దారై నాల్గవ వార్డులో మధ్య వ కిం చుచు వ య ను చాలా చిన్నవారయ్యును బహుఖ్యాతి వహించుచున్నారు. పురోభివృద్ధికై పాటుపడుటకు అవసరమగు కాలవ్యవధియు, దేవాదాయధ్యమము, కాంత స్వభావమును, యితరుల యెడ సోదరభావమునువీరికిమెండుగ గలవు. విద్యార్థులలో చాలా మంది వీరికై పనిచేయుచున్నట్లు కన్పట్టుచున్నది. వీరు తరచుగ్రామాంతరముల పోవుటయందు ఇష్టమున్నట్లు తోచదు. రైవులీయన కీపదవిని చేకూరిన యెడ రాత్రింబళ్లు పురోభివృద్ధికై పాటుపడి వోటర్ల కృతజ్ఞతకు పాత్రులగురు రని నమ్ముచున్నాము. పురజనులు వేమభాషలను గమనించక నాల్గవ వార్డుయొక్క తేరుమును, యభివృద్ధిని మనంబుల దాల్చి ఈ పదవికి తగినవారిని ఎన్నుకొనియెదరని నమ్ముచున్నాను.

నాల్గవవార్డు ఒక ప్రాటరు.

VII

భీమవరం తాలూకా మహాసభ

అయ్యో, కృష్ణాజిల్లా రాయకుడుగ్రామంబున శ్రీవ లూరి నరసింహారావు పంతులుగారి యాధిపత్యము క్రింద గత నెల 28 తేదీని జరిగిన సభయందు భీమవరం తాలూకా మహా సభను రాయకుడుగారిలో జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది. తాలూకా యందలి ప్రముఖులందఱి ప్రోత్సాహమును, సహాయ్య య్యము నుండిన గాని యీ మహాసభను నిర్వహించుట కష్టము. రాయకుడుగారి గ్రామవాసు లగు రాచకొండ వేంకటసు బ్బారావు పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగ నుండుటకు దయతో నంగీకరించిరి. ఇదివరకును ఆహ్వాన సంఘములో 48 సభ్యులు చేర్చబడిరి. ఇంకను అవసర మనుబట్టి చేర్చుకొనుట కధికార మొసంగబడినది. ఈ సభను నిర్విఘ్నముగా జరుపుటకుగాను ఆహ్వాన సంఘసభ్యు లొక్కొక్కరు 1-0-0 తక్కువకాని రుసుము నిచ్చుటకు తీర్మానింప బడినది. ఆయాసభ్యులు తమరునుమును వెంటనే పంపుప్రా ర్థింపబడుచున్నారు. ఇదిగాక ప్రతినిధులనుగాని లేక ప్రేక్షకు రుసుమనిగాని వేరెచ్చెల్లంపవలసిన యవసరములేదు. సభకు వచ్చిన వారలందఱి అట ను భోజనము, ఫలహారము మున్నగు వాని కగు ఖర్చు వల్లూరి నరసింహారావు పంతులుగారును, పండిట్లమొదలగువాని కగువ్యయము రాయకుడుగారి నానుబాను గొప్పరైతులునగు గన్నమనీడిపద్మనాభుడు గారు భరింప కృతనిశ్చయమైరని తెలియ జేయుటకు సంతసించుచున్నాము. సభను జయప్రథముగ జరుపుటకు ప్రయత్నములు జరుపబడుచున్నవి. తాలూకా ప్రజలందరును వ్యవధిలేనందున వెంటనే తమ యిబ్బందులును, కోరుమార్పులును మా కార్యస్థానమునకు పంపగోరుచున్నాము. భీమవరం తాలూకాసభను జరుపుట కిదియే ప్రథమమగుటచే తాలూకా ప్రజలందఱును సభకు తప్పక విచ్చేసి జయప్రథముగ జరిపెదరని నమ్ముచున్నాము. మహాసభ కథ్యక్షులుగ నెవరు నియమింప బడినది ముమ్మందు తెలుపబడును.

సంయుక్త కార్యదర్శులు.

కార్యస్థానము. రాయకుడుగారు.

VIII

ఆంధ్ర విద్యానిలయము.

అయ్యో, మావిద్యానిలయ కార్యదర్శిగారితో కలసి కొందరము గంజాము మండలమున ప్రాసంగిక పర్యటనముచేసి నారము. దేశీయాదర్శములను గురించియు, దేశభాషా మూలకమగు విశ్వవిద్యాలయ ప్రయత్నములను గురించియు ఆంధ్రుల ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వమును గూర్చియు ఆంధ్రీకవిత్వ విశేషములను గూర్చియు ప్రసంగించియుంటిమి. రాజుల భూస్వాములు విద్యాధికులు సామాన్యులు స్త్రీలు గవర్నమెంటు ఉద్యోగస్థులు మున్నగువారు మాయాద్యమమును ప్రశంసించి మాతో గలసి పనిజేయుటకు మొదలుపెట్టిరి. శ్రీకాకుళము పల్లాకిమిడి బరంపురము పార్వతీపురము మొదలగు గ్రామములయందు ప్రవేశ, ప్రవీణ, పరీక్షలకు దరఖాస్తుచేయు విద్యార్థులను తరి పీరు చేయుటకు ఆంధ్రకళాశాల తేర్చుచున్నది. ఆయాస్థలములయందలి కావ్యకర్తల సమావేశముకూడ మాకు గలిగినది. వారితో ప్రసంగించి, వారువ్రాయుచున్న గ్రంథములను విజయ నగరమువచ్చి మావిద్యానిలయమునందు జరుపవలెనని కోరితిమి. వారంగీకరించిరి. ఆచంట, వేంకటరావు సాంఖ్యాయన శర్మ గారు తమ నాటక విమర్శనమును; శ్రీకాకుళవాస్తవ్యులగు విశ్వనాథశర్మగారు తమ ఆంధ్రీకృత మానుకావ్యమును; పల్లాకిమిడివాస్తవ్యులు పారనంది, రామకృష్ణగారు, భారతముతో సమన్వయముచేసి వ్రాయుచున్న నన్నయభట్టియవ్యాఖ్యానమును, బరంపురవాస్తవ్యులు నేమాని నృసింహకృష్ణి గారు తమ యాంధ్రనైషధవిమర్శనమును, రాబోవు జూలై నెవనులో విద్యానిలయముందు వినిపించురని తెలుపుటకు నెంతయు సంతసించుచున్నారము. ఇట్లే ఆంధ్రదేశమందు పలు హోటలకలకావ్యకర్తలు తమప్రయత్నములను మాకు దెలిపిన యెడల వానినిగూర్చి చేయగలయేర్పాట్లు చేసెదము. ఈనెల 10 తేదీని విజయనగరమందు నెట్టెంబరులో జరిగేప్రవేశ ప్రవీణపరీక్షల కోర్సులలోని విశేషాంశములు భోధించు క్లాసులు ప్రారంభమగుచున్నవి. ఒకవారము దినములుజరుగును. నెలవుదినములుగనుక ఆక్లాసులకువై గ్రామములనుండి రాదలచినవారు రావచ్చును. క్లాసులకు జీతములులేవు. భోజన సదుపాయములు వారేచేసికొనవలయును.

విజయనగరం మే 1 బుర్రా శేషగిరిరావు. ఎం. ఏ.

ఆమృతాంజనము డిపోవారి దివ్యోషధములు.

నం.	ఉ.
కంతిచూర్ణము పండ్లతోనుటకు ...	0-2
శిర్షానానము మూత్రము అశీర్వాదముకు ...	1-4
దంతిచూర్ణము పండ్లతోనుటకు ...	0-8
కలగిరికలు ధాతువులకు ...	1-0
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-8 ...	0-12
మూలకంకుల తైలము దబ్బి 1-8 ...	0-12
తేలుచేర్చు తేలుకాటుకు సీసా 1-8 ...	0-8
నేత్రాంజనము కంటివ్యాధులకు ...	0-4
కలరామూత్రము వాంతివ్యాధులకు ...	0-6
గజ్జికైలము గజ్జికైలము దబ్బి 1-8 ...	0-4
వామనరూపము సీసా 1-8 ...	0-8
శేలకు మందు సీసా 1-8 ...	0-4
తామర తైలము; తామర, శీటకు ...	0-6
బుట్టకు తైలము దబ్బి 1-8 ...	0-4
కుర్రుల ద్రావకము సీసా 1-8 ...	1-0
కఫహరి శీతగ్రాహకులకు దబ్బికు ...	1-4
కఫహరిచూర్ణము ఉబ్బునములకు దబ్బి 1-8 ...	0-8
నాయువు పోషకులకు ...	1-0

శిర్షానానము, కలరామూత్రము, గజ్జికైలము, వామనరూపము, శేలకు మందు, తామర తైలము, బుట్టకు తైలము, కుర్రుల ద్రావకము, కఫహరి శీతగ్రాహకులకు దబ్బికు, కఫహరిచూర్ణము ఉబ్బునములకు దబ్బి 1-8, నాయువు పోషకులకు

నం.	ఉ.
మోహిని తైలము వెండ్రుకలు పెరుగుటకు ...	0-12
శోమహరి వెండ్రుకలు ఉడుకుటకు ...	0-8
ఉబ్బునమునకు మందు సీసా 1-8 ...	1-8
కస్తూరిమూత్రము వెండ్రుకలు పెంచుటకు 50-8 ...	0-10
నుఖభోగి మూత్రము ...	1-0
నుఖభోగి తైలము పుండ్రము ...	1-0
విరేచనము కుమారతైలము దబ్బి 1-8 ...	0-8
గ్రహణి మూత్రము దబ్బి 1-8 ...	0-8
శిరోశేదన మూత్రము తలనొప్పిలకు ...	0-12
కాలినపుండ్రము నూనె సీసా 1-8 ...	0-8
శీకర ద్రావకము సీసా 1-8 ...	1-0
కుసుమారి మూత్రము, కుసుమార్పూలకు ...	1-0
చుండుకు నూనె సీసా 1-8 ...	0-6
సుందరీతైలము, ముఖకాంతికి ...	0-8
పగుళ్లకు తైలము శీతగ్రాహకులకు ...	0-8
కర్ణకూలహరి చెవిపోటుకు ...	0-6
జాలారి మూత్రము మలబద్ధమునకు ...	0-8
జంతువాతహరి ఎమిడికలకు ...	0-8

ఆమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

వాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోషధిసారసవరిల్లా

ఆవరణప్రభు రక్తములకు వనించు వాద్యములకు కిరీటునుగంటి మందు. కురుపులను, మచ్చలను, గండమాలను పుండ్రము, ప్రాంతోత్పలను అన్ని విధములకును గలగు చర్మరోగములకు పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

ఈ వాద్యసారసవరిల్లా నుజు మిచ్చుట నిస్సంకోచము, సహజమైనను మధ్యమచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కిరీటునుగంటి పొడరగదోషములను, మలబద్ధమును కార్మణ్యమును నొప్పిలను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరాశోగమును గలగ్రహించును. 16 రోజులవర మందుటకు 4 ఖండ్లు బుడ్డిలో ఆమ్మబడును.

ప్రాప్తితరు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144, No. 2, BOMBAY.

ఏకబాపాలివీ ప్రశంస

ఇది తొన్నెలంటి అపూర్వాదు నిరతిరము.
తెల 0-4-0 రోజులకి అధికము.

అంధ్ర సర్వకళాకాల-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయుతి కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే
ప్రాయజయింది. తెల 0-4-0 రోజులకి ప్రత్యేకము.

అంధ్రసత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

కళయుక్తి సంవత్సరాది సంచిక

తయారగుచున్నది

పింగళ సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రహ చరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు మహాజనుల పటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాశీతములపై చక్కగ ముద్రింపబడుచున్నది.

కాగితముల కలవునం జేసి కావలసినన్ని ప్రతులు మూత్రమే సిద్ధముచేయించు చుండుటకులన వలయువారు వెంటనే (వాసికోన) టుచితము.	తెల రు	2-0-0
అంధ్రసత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	" "	0-8-0
" అంధ్రసంవత్సర " "	" "	0-12-0
అంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు	" "	1-0-0

అంధ్రసత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

ఆమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధోషధము

తామరతైలము	గజ్జికైలము	మోహినితైలము
దబ్బి 1-8 0-6-0	దబ్బి 1-8 0-4-0	సీసా 1-8 0-12-0

ఆమృతాంజనము డిపో 6, తంబు శెట్టి వీధి మద్రాసు.

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయాషధములు

బృహత్ మంజుష్టాదికౌవ

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రత్యేకమైనది.
1/4 పౌను సీసా రు 0-12-0.

చంద్రప్రభ గుటి

మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-8 రు 1-0-0.

వాసవలేహము

దగ్గునకు నుంచుచుండు.
1/4 పౌను సీసా రు 0-10-0.

వ్యవహారములన్నియునాంగేయభావలో జరుపవలయును.

జాండూ ఫార్మస్యూటికల్

వర్షాన్ని

ఆయుర్వేద యాషధముల జేయువారు బొంబాయి నెం 18.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13

ఆమృతార్ణవ అవలేహము.

ఈ లేహము రక్తమును శుద్ధిచేసి వీర్యమును పెంచుచి బలమును కలిగించి యుష్ణశీమలము చేసి చేతి క్షాంతి మంటల పోగొట్టును. మెదడును, చల్ల చేసి శరీరమునకు తేజస్సును కలిగించును. దీర్ఘాయు, భేదలు, తలనొప్పి, రొమ్మునొప్పి మొదలగువానిని తప్పక నివారించును.

219 అర్థపౌను దబ్బి 1-8 రు. 2-0-0.

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిండ్, అలంకరిత గ్రహ ఖండాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

301 పాల్వేవు వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధోషధములు.

లోకామయహార కస్తూరిమూత్రల నిష్పదనను కరికింపుదు.

ప్రతి వత్సరమునను లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయించుచున్నది.

ఇండియావారు మూత్రమే 3 క; బర్బా, సిలోకా, మలియన్టీ, గోవా, ఫీజి, బెరండ్, ఈస్టాఫ్రికా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధోషధమును, ఉపయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము "ఒకేయొక లోకామయహార" కస్తూరి మూత్రల సీసా మీ యింట నున్నయెడల, మాటికి జెడ్డుల సమయమును, నిరీక్షించి, మొర వెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

శీతలము, శీతవాతము, అశీర్ణము, పార్శ్వవాతము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధము, దగ్గు, గజమనోషి, బలహీనత, అశారోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము, చిన్ని బిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, కరియ ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధోషధుల సేవనచే నాశ్వర్యముగా పోయి గుణము గలుగును.

వైద్యకాలలో వనేకవిధములగునట్టియు నుపయోగకరములగు కర్మక మూలకలనుండియే యాషధములను కలపబడియుచుండును.

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురువులు, ప్రతి సీసాయందును ఇందును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపానపత్రిక, ప్రతీసీసాలో నూటి యందును. 260 మూత్రలన్న సీసా 3 అణాలు, మూత్రము.

6 సీసాల శోకసాగ	రిప్పిండికోనిన
టపాల భర్త్యులతో	దూ 1-8-0
12 సీసాల శోకసాగ	రిప్పిండికోనిన
25 సీసాల శోకసాగ	రిప్పిండికోనిన
50 సీసాల శోకసాగ	రిప్పిండికోనిన

సమస్త రోగములకు ముఖ్య ఆయుర్వేద య సిద్ధోషధములు పొరబడు.

లొనగడు:—శ్రీ సీతాచామర వైద్యశాల, మైసూరు

